

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 Din

SLOVENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekoval
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.348
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Agonija.

Stranka, ki se je od svojega začetka v naši državi do nedavna senčila v vladni milosti, naglo propada, kakor hitro ji je Belgrad odtegnil svojo podporo. SDS izgublja že danes svoje glavne postojanke v slovenskih mestih, ki so dosedaj dajala svoje glasove tej stranki. Tako izgublja SDS teren tudi ob glavnih prometnih žilah, po katerih so se po ponosni izjavi gospoda Dinka Puca rekrutirali po večini njeni pristaši. Celje, Kamnik, Domžale so vrgli raz sebe gospodstvo Žerjavove lažidemokracije in se pridružili večini poštenega slovenskega ljudstva. Na tleh leže stebri lažinaprednjaštva in paradenarodnjaštva.

Po celi državi je zavel svez veter, ki po meta pred seboj bacile, ki so dosedaj okuževali naše javno življenje. Že zdavnaj v sebi segnile politične tvorbe, ki so se držale samo umetno po nasilju, korupciji in varanju, se razkrajajo. Država rabi spričo velikih notranjih in zunanje političnih nalog, katere ji narakuje današnji položaj, poštenega, ustvarjalnega, ljudske potrebe zadovoljujočega dela. Tega take gnile tvorbe kakor je SDS niso sposobne, zato je zapisana pogin. Njeno propadanje v Sloveniji, kjer ima svoje najbolj strupene korenine, je le posledica splošnega preobrata k boljšemu v celi državi. Kadaver, ki se je vzdrževal k navidezno krepkemu življenju le s pomočjo največjih korupcionistov, nasilnežev in nazadnjakov v tej državi, katerim je, hvalabogu, vendar enkrat odklenalo, se zdaj na solncu in v svežem zraku hitro razkaja.

Stranka, ki si je nadela ob osvobojevanju po krivici ime demokratske, je bila že v stari državi v dekadenci, čeprav se je po svobodomiselnem radikalizmu par oseb navidez pomladila. Bila bi neizogibno popolnoma propadla, da ji ni pomagal na noge veselebski centralizem onega režima, ki je hvalabogu za nami in se nikdar več ne vrne. Tega centralizma se je SDS oprijela samo zato, da se obdrži na življenju. Podpirala je njegove načrte, da se Slovenija upropasti in izniči, se v to svrhu posluževala denunciacije, fašistovskega terorja in korumpiranja na debelo, ter tirala svoje brezmerne metode tako daleč, da je prišla v nevarnost država. Izpodkopavala je zaupanje v oblast, jemala zakonom avtoriteto s tem, da jih je sama na vladi gazila, demoralizirala uradništvo ter huje kot boljše vizez izpodjedala stebre ustavnosti in demokracije ter legalitete. Slovenijo posebič pa je p. magala izmzgavati po davkih, jo oslabljevala po gaženju njenih samoupravnih pravic in potiskala na stopnjo kolonije brez lastnih pravic in kulture. Šla je v svoji brezmernosti in breznačelnosti tako daleč, da je renegatsko zatajila celo slovenski narod in slovensko kulturo.

Ogromna večina slovenskega naroda se ni udala niti terorju SDS niti se je dala preseliti od njenih lažnivih gesel; nekateri pa so se le še dali variti dalje. Danes so tudi tem padle luskinge z oces. Zadnja bilka, za katero se je oprijemala stranka, ki je zapravila milijarde slovenske premoženja v svoje koruptne svrhe, je bila »ogrožena narodnost«, s čemer so havzirali posebno v Celju. Danes pa vsak ve, da je SDS, ki se ni sramovala nobene zveze in priložnosti bratiti se z inozemskim velekapitalom in z vsako internacionalo, kadar ji je to kazalo, že davnej izgubila vsako legitimacijo braniti slovenski narod, ki ga je bivšemu veselebskemu centralizmu izdajala in prodajala za vsako ceno.

Zmaga združenih poštenih elementov slovenskega naroda po slovenskih mestih je pomemben in vesolj predznak k bližajočim se volitvam v narodno skupščino. Vse, kar je zdravo in pošteno v našem narodu, se zbira, da izloči iz slovenskega naroda tuje telo SDS, ki je tako dolgo zastrupljalo slovensko narodno telo. Tega nujnega procesa ne zadrži tudi ne tisk SDS, ki je prav sedaj pokazal, da je njegovo pisanje brez vsakega učinka in vpliva. Grmade papirja, laži in reklame ne morejo rešiti propada nestvora, ki se imenuje SDS.

Ne samo najcenejše — ampak tudi najboljše barve, lake,

lirnež, steklarski klet, čopiče ter vse potrebščine za slikarje, pleskarje i. dr. v te stroke spadajoče predmete dobite v staroznani trgovini na Miklošičevi cesti, nasproti fran- **Ivan Jančar.** škifanske cerkve.

Trdnjave SDS se rušijo.

SDS je včeraj propadla v Celju, Kamniku in v Domžalah. V vseh teh občinah je imela večino v občinskih odborih. Bivši županji dr. Hrašovec, dr. Karba in Skok so bili stebri SDS ne le v teh mestih, ampak v celih okoljih in okrajih.

Pri včerajšnjih volitvah so ti ljudje propadli in sicer tako temeljito, da je SDS, ki je držala te postojanke desetletja, za dolgo bodočnost na tleh.

Tri slovenska mesta so se pridružila ostali Sloveniji in obsodila dr. Žerjavovo politiko. To je najlepša uvertura v volivni boj za državnozborske volitve, to je znamenje, kako mora 11. septembra voliti vsa slovenska dežela.

Zmaga Združenih strank v Celju.

ZAHVALA NAŠIM VOLIVCEM.

Vsem celjskim volivcem, ki so v nedeljo 19. junija t. l. tako odlično in neustrašeno pripomogli listi Združenih strank do sijajne zmage, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Bodite uverjeni, da bomo vaše zaupanje opravičili s poštenim in stvarnim delom za blagor in procvit našega lepega mesta, tako da smemo upati, da se nam bodo prihodnjič priključili tudi oni volivci, ki se to pot še niso mogli odločiti za nas. Hvala vsem! Sedaj pa veselo na delo!

Celje, 20. junija 1927.

Volivni odbor Združenih strank v Celju.

KATASTROFALNI PADEC DEMOKRATSKIH GLASOV.

MOGOČEN NARAST GLASOV ZDRUŽENIH STRANK.

V nedeljo je v Celju izmed 1523 volivnih upravičencev volilo 1314 volivcev, dočim je bila volivna udeležba ob oblastnih volitvah le 1235. Izmed oddanih glasov so prejele:

Združene stranke 790 glasov in sicer na I. volišču 380, na II. volišču pa 410 glasov. Od zadnjih oblastnih volitev so tedaj Združene stranke zrastle za 124 glasov.

Samostojni demokrati so pri oblastnih volitvah dobili 478 glasov, to pot pa so se morali zadovoljiti samo s 406 glasovi, so padli tedaj za 72 glasov, čeprav je število volivnih upravičencev znatno naraslo.

Socijalisti Komavlijeve struje so narasli za 26 glasov in dobili na obeh voliščih 96 glasov.

Leskovškovi socijalisti so dosegli »ogromno« število 22 glasov.

Lista Združenih strank dobi tedaj v občinskem svetu 20 mandatov.

Samostojna demokratska stranka 10. Socialistična stranka Jugoslavije 2 in Jugoslovanska socialdem. stranka 1.

Volitve so pokazale, da hoče Celje vestne in solidne občinske politike ter da obsoja vsako eksperimentiranje z občinskim gospodarstvom.

V CELJSKI MESTNI OBČINSKI SVET SO BILI V NEDELJO IZVOLJENI:

Z liste Združenih strank: 1. Dr. Alojz Gorican, odvetnik. 2. Dr. Anton Ogrizek, odvetnik. 3. Franc Rebeuschegg, hotelir in mesarski mojster. 4. Andro Posavec, lekarnar. 5. Makso Janič, veleposesnik. 6. Dr. Jurij Skoberne, odvetnik. 7. Josip Brinar, ravnatelj meščanske šole. 8. Franc Dobovčnik, trgovec. 9. Dr. Dragotin Vrečko, odvetnik. 10. Franc Koschir, kovski mojster. 11. Ivan Možina, upravitelj jetnišnice. 12. Anton Lečnik, urar. 13. Franc Gračner, sluga. 14. Josip Žumer, gostilničar. 15. Dr. Kristijan Wolf, zasebni uradnik. 16. Dr. Vekoslav Voršič, odvetniški kandidat. 17. Anton Koren, viš. drž. redar v pok. 18. Miha Hohnjec, kiparski mojster. 19. Tomaž Cvirn, invalid. Anton Zupan, ravnatelj gimnazije.

Z liste Jugoslovanske socialnodemokratske stranke: Stefan Lah.

Z liste Socialistične stranke Jugoslavije: 1. Karel Felicijan, železničar. 2. Valentin Komavli, uradnik.

Z liste Samostojno demokratske stranke: 1. Dr. Juro Hrašovec, odvetnik. 2. Ivan Rebek, tvorničar. 3. Dr. Ernest Kalan, odvetnik. 4. Ivan Ravnihar, trgovec. 5. Franc Mravljak, profesor. 6. Dr. Anton Božič, odvetnik. 7. Drago Bernardi, hotelir. 8. Dr. Drago Hočvar, zdravnik. 9. Ivan Prekoršek, upravitelj bolnice. 10. Drago Sirec, trgovec.

Kot namestniki občinskih odbornikov so izvoljeni: Z liste Združenih strank: 1. Alojzij Koncilja, poštni poduradnik. 2. Bogomir Gradt, ključavničarski mojster. 3. Anton Cestnik, pro-

fesor. 4. Josip Borlak, trgovec. 5. Ivan Rischner, poslovođa. 6. Josip Ferk, okr. tajnik v p. 7. Rudolf Stermecki, trgovec. 8. Ivan Prevolshek, čevljarski mojster. 9. Andrej Anžlovar, poštni kontrolor. 10. Avgust Kolšek, major v pok. 11. David Modic, sodni oficijal v pok. 12. Anton Hrastnik, višji mlinar. 13. Rok Meštrov, posestnik. 14. Josip Pretner, finančni preglednik v p. 15. Milan Thaler, železniški inženier. 16. Franc Kač, hišni posestnik. 17. Matevž Potekal, čevljar. 18. Franc Kmecl, hišni posestnik. 19. Miha Pik, državni redar v p. 20. Franc Erman, poštni uradnik.

Z liste Jugoslovanske socialnodemokratske stranke: Alojzij Leskovšek, strok. tajnik.

Z liste Socialistične stranke Jugoslavije: 1. Ivan Ribič, delavec. 2. Alojzij Pukmajster, krojaški mojster.

Z liste Samostojno demokratske stranke: 1. Aleksander Potrata, žel. uradnik. 2. Franjo Voglar, nadučitelj. 3. Jernej Golčer, sodar. 4. Josip Cotič, delavec. 5. Karel Lohner, trgovec. 6. Franjo Dolžan, kleparski mojster. 7. Martin Mastnak, profesor. 8. Otmar Zidarič, invalid. 9. Avgust Drukar, notar. 10. Josip Filipčič, gostilničar.

Velikanski poraz SDS v Kamniku.

V nedeljo se je zrušila trdnjava SDS v Kamniku. Pričakovali smo, da bo SDS porazena ali tako sramotnega poraza se ni nadejala nihče. Kljub velikanskemu terorju, kljub pritisku in nasilni ter širokopotezni agitaciji, kljub temu, da je imela ves volivni aparat v rokah in se ni ugodilo nobenemu izreklamiranju ter so esdeesariji pripeljali na volišče vse svoje ljudi, ki mnogi od njih že danes ne bivajo več v mestu, so zgubili samostojni demokrati polovico mandatov in dosegli komaj 8 odborniških mest! Z glasovi so nazadovali od zadnjih občinskih volitev za 45 in z njimi zvezana lista Blaža Remsa za 12. SLS je svojo preskušnjo sijajno prestala! Kljub temu, da so bili na »Združeni listi tudi njeni pristaši kandidati in je agitacija te liste radi tega imela tudi med pristaši SLS uspehe, je ostala SLS pri številu glasov, ki ga je dobila pri zadnjih občinskih volitvah.

Rezultat volitev je sledeči: »Združena lista«: 190 glasov in 9 mandatov.

SDS 171 glasov in 8 mandatov.

SLS 134 glasov in 7 mandatov in »lista okoličanov« (Bl. Remsova): 14 glasov in 1 mandat.

Volivna udeležba je bila velikanska kot še nikdar. Volilo je nad 90 odstotkov upravičencev.

Tako je tudi Kamnik stresel raz sebe mader samostojno-demokratske stranke in pokazal, da se ne da komandirati s pamfleti, ki žalijo tudi verska čustva! Kamničanom čestitamo, da so pomedli s to stranko!

V Kamniku

Je šel ves boj proti dosedanjemu SDSar-skemu županu dr. Karbi. V boju proti SDS sta složno nastopali SLS in Združena lista, na kateri so bili kandidatje pristaši SLS, SKS in NRS. Za to listo je glasovalo nekaj nad 25 pristašev SLS. Za županskega kandidata je v sporazumu med SLS, NRS in SKS določen g. Kratnar od NRS.

V Domžalah

Je volivni izid sledeči: Od 502 upravičenih volivcev se je udeležilo volitev 352 volivcev.

Rezultat volitev je sledeči:

SLS 144 glasov in 7 odbornikov.

Združena gospodarska delavska lista 133 glasov in 6 odbornikov.

SDS (pod firmo naprednega bloka) 75 glasov in 4 odbornike.

150 volivcev je ostalo doma. To je znamenje, da je za volitve vladalo premalo zanimanja. Veliko odsotnost od udeležbe so zakrili tudi osebni spori in lokalni oziri. Če bi teh ne bilo, bi bila v Domžalah odnesla absolutno zmago SLS. To naj bo za domžalske somišljenike nauk, da naj napravijo že enkrat red in mir med seboj in nastopajo v vsakih volitvah enotno, vsi za eno listo. Disciplinirani, korist stranke in domžalske občine to zahteva.

Kljub vsemu pa je napredek SLS v Domžalah zelo razveseljuj. Dočim je naša stranka pri zadnjih občinskih volitvah dobila samo 112 glasov, smo jih dobili sedaj 144. Veliko naših somišljenikov pa je iz lokalnih razlogov glasovalo za združeno gospodarsko delavsko listo. Strašno je v tej občini propadla SDS, ki je imela absolutno večino, sedaj pa je izšla z

Somišljeniki!

1. Prepišite volivne imenike! Preglejte jih in pripravite vse za reklamacije. Ne izgubljajte časa. Vsak glas je vreden truda.
2. Uredite takoj vse radi predstavnikov.

Tajništvo SLS.

ubogimi štirimi mandati. Relativno najmočnejša stranka je SLS, ki ji gre župansko mesto.

Volitve v Novem mestu.

Novo mesto, 19. junija. Pri današnjih obč. volitvah je od 799 vpisanih volivcev volilo 622. Dobili so:

Gospodarska lista (nosilec župan dr. Režek) 317 glasov in 13 mandatov.

SLS 187 glasov in 7 mandatov.

Radikalna lista 67 glasov in 3 mandata.

Zveza dela in reda 51 glasov in 2 mandata.

Glede Novega mesta je treba ugotoviti, da se SDS sploh ni upala nastopiti pod svoje firmo. Za takozvano gospodarsko listo so glasovali predvsem Ogričevi samostojneži in ti so pomagali tej listi do zmage. SLS je napredovala in dobila en mandat več, kot jih je imela doslej.

Primerjati sedanega števila glasov z glasovi pri zadnjih občinskih volitvah pa ni mogoče, ker je tedaj tudi Kandija bila v novomeški občini.

Uspeh trgovinskih pogajanj z Grčijo.

Belgrad, 20. jun. Semkaj je dospel iz Aten načelnik naše trgovinske delegacije v Atenah S. Kukić. G. Kukića je sprejel zunanji minister, kateremu je poročal o uspehih pogajanj z Grčijo in si izposloval naknadne instrukcije. G. Kukić izjavlja, da so pogajanja srečno dospela do konca in da se po njegovi vrnitvi zaključijo. Treba je le še razčistiti podrobnosti glede uvoza grškega tobaka in vina in izvoza naše pšenice v Grčijo. Nova trgovinska pogodba z Grčijo temelji na popolni reciprociteti, tako da jo bo mogla v eni in drugi državi sprejeti vsaka vlada.

Albanski konflikt in Grčija.

Kölnische Volkszeitung z dne 19. t. m. priobčuje pod gornjim naslovom na uvodnem mestu članek dr. A. Tsakalakisa, ki prihaja do sledečega zaključka:

Grčiji ne prihaja na misel, da bi povzročala vojne zapletljaje in z orožjem izsiljevala izpremembe na Balkanu. Njena politika je marveč usmerjena v pravcu, da se ohrani status quo in da se vsem balkanskim narodom enako potrebitni mir ne žrtvuje zaradi kosa zemlje. V slučaju dvomljivega izida v morebitnem konfliktu bi mogla odločiti samo Grčija. Ali pa bo hotela Grčija nastopiti? Vprašanje je treba zanikati. Grčija bo posegla vmes samo tedaj, ako bodo v nevarnosti njeni lastni interesi. Ako šteje med te svoje lastne so-plemenjake v Južni Albaniji, tu ne preiskujem.

Kitajska.

Proti Borodinu.

v Šanghaj, 20. junija (Izv.) Po poročilih iz Nankava bo ruski zastopnik Borodin v najkrajšem času odpuščen. V kitajskih krogih temu dejstvu ne pripisujejo posebno velikega pomena, ker so mnenja, da bo Borodin tudi nadalje še vodil hankavsko politiko, čeprav pri kantonski vladi ne bo imel nikake javne službe.

Čangcolin diktator.

v Peking, 20. junija (Izv.) Slovesna vpostavitve generala Čangcolina za diktatorja se je izvršila včeraj popoldne v slavnostni dvorani, kjer so poprej slovesno vmeščali državnega predsednika. Čangcolin je položil prisojo in imel za tem kratek nagovor.

ŠKODA PO POPLAVAH V AMERIKI.

v New Orleans, 20. junija (Izv.) Guverner provincije Mississippi Hoover objavlja poročilo, po katerem znaša škoda vsled poplav na ozemlju Mississippija do 400 milijonov dolarjev. Poldrug milijon ljudi je tpepo vsled poplave obutno škodo. Od teh je 600.000 oseb popolnoma obubožalo.

v Rim, 20. jun. (Izv.) Vezuv je začel iznova bruhati. Lava se je nekajkrat že razlila preko robov ognjenikovega žrela.

Jugoslovansko-albanski spor.

INTERVENCIJA VELESIL.

Belgrad, 20. junija. V zmislu dogovorov v Ženevi so imele velesile ponovno intervenirati tako v Belgradu kakor v Tirani, da bi se rešil naš spor z Albanijo. Stvar naj bi se poravnala na ta način, da bi albanske oblasti izpuštile našega dragomana Gjuraškovića na svobodo, naša vlada pa naj bi albanski poslala novo noto, v kateri bi izpustila izraz »brutalnost«. V tem zmislu so velesile že 17. t. m. kolektivno intervenirale v Tirani. S kakšnim uspehom, ni znano. Na vsak način se je včeraj v diplomatskih krogih širila vest, da je sodišče v Tirani Gjuraškovića obsodilo na smrt, katere vest pa se ne potrjuje.

V Belgradu kolektivnega koraka velesil ni bilo, ker je g. Marinković odločno izjavil, da bi tak korak ne bil na mestu, saj je naša vlada v sporu z Albanijo že dokazala svojo hladnokrvnost in miroljubnost.

Posamezno so včeraj obiskali zunanjega ministra češkoslovaški poslanik Seba, rumunski poslanik Emami in francoski poslanik Darde. Kakor izjavljajo v poučenih krogih, je g. Seba v imenu g. Beneša ponudil našji vladi, da bi češkoslovaški poslanik v Tirani zastopal interese naše države.

Naši diplomatski krogi zagotavljajo, da smo pripravljeni, da se reši albanski spor izven Društva narodov. Toda ako bi se taka rešitev ne dala doseči, pojdemo pred Društvo narodov, in to ne samo zaradi aretacije Gjura-

škovića, marveč glede vseh problemov, ki se tičejo naše države in Albanije.

Ženeva, 20. junija. Belgijski zunanji minister Vandervelde je v pogovoru z zastopnikom Belg. brzojavne agenture izjavil, da je v nekaj dneh pričakovati diskretnih, toda učinkovitih korakov, ki bodo albansko-jugoslovanskemu sporu napravili konec. Mnogo težji pa je problem tiranskega pakta.

STALIŠČE MALE ANTANTE.

Pariz, 20. junija. »Le Matin« poroča iz Londona, da je Jugoslavija obvestila vlade Male antante, da se hoče odločno upreti vsem prizadevanjem za prevlast Italije v Albaniji. Češkoslovaška in Rumunija sta baje zagotovili, da bi se v slučaju odkritega spopada v celoti držali prevzetih obvez, to je da bi zavzeli stališče dobrohotne nevtralnosti.

PRED LIKVIDACIJO SPORA.

r Belgrad, 20. junija. (Izv.) Kakor zatrjujejo diplomatski krogi, izgleda, da se bo naš spor z Albanijo kmalu poravnal. Dosedaj se vrše pogajanja, tako v Tirani, kakor tudi v Belgradu, med vladani in zastopniki velesil, ki delajo po sporazumu, do katerega je prišlo v Ženevi v smislu likvidacije spora. Oblika, v kateri bi se spor likvidiral, se zdi, da bo ta, da albanska vlada spusti Gjuraškovića na svobodo, obenem pa bo naša vlada umaknila ostro noto, zaradi katere je Albanija protestirala.

Razcepljenost med radikali.

r Belgrad, 20. jun. (Izv.) Po dosedanjem stanju bodo radikali nastopili v več volivnih okrožjih z razcepljenimi listami. V Somboru bo oficijelni kandidat pravosodni minister dr. Dušan Subotić. Proti njemu bo nastopil kot kandidat pašičevce Marko Trifković. V Sremsu bo nosilec liste predsednik vlade Velja Vukičević. Nosilec centrumaške liste bo Boža Maksimović, pašičevske pa menda Trifković. V banja-luškem volivnem okrožju bo nosilec vladne liste Velja Vukičević, centrumaške Boža Maksimović. V čačanskem okrožju bo oficijelni vladni kandidat pravosodni minister dr. Dušan Subotić. Protikandidat bo pašičevce Ante Radojević. Takšni so dosedaj izgledi radikalov na razcepljen list, in sicer en teden po razpisu volitev. Vse izgleda, da bodo radikali skoro povsod šli v volivni boj z razcepljenimi listami.

r Belgrad, 20. jun. (Izv.) Predsednik vlade Velja Vukičević se je davi ob treh odpehjal z avtomobilom v Sarajevo. V Sarajevo pridejo veliki župani iz Bosne, Hrvatske, Črne gore in Sandžaka. Predsed. vlade jim bo dal navodila za volivno kampanjo. Predsednikovo potovanje v Sarajevo ima poleg tega tudi ta pomen, da bo skušal doseči sporazum med Srbskimi in Andričevimi skupini, ki sta se radi poslednjih dogodkov razšli. Predsednik vlade bo poskušal obe skupini pridobiti za nastop z eno samo listo v celi Bosni, da ne bi prišlo do cepitve. Ti dve skupini bosta stali

pašičevcem nasproti, ki nameravajo nastopiti s posebno listo. Po najnovejših vestih iz Sarajeva so se Srbskičevci in Andričevci že pomirili.

r Belgrad, 20. jun. (Izv.) V vseh političnih krogih se jutrišnji sestanek glavnega odbora radikalne stranke pričakuje z največjo nestrpnostjo. Pogajanja, katere je vodil Vukičević s centromom in pašičevci, in pri katerih je poskušal z eno ali drugo skupino doseči nekak kompromis, niso uspela. Glavni odbor radikalne stranke, v katerem imajo ogromno večino pašičevci in centrumaši, se sestaja radi tega v razcepljenosti napram vladi. V kaki obliki bo to nasprotovanje napram vladi prišlo do izraza, še ni gotovo. Med centromom in pašičevci so se tekom celega današnjega dne vodila pogajanja, ki so imela, kakor se zdi, za cilj, doseči skupno taktiko na seji glavnega odbora.

MED RADIKALI IN MADJARI NI PAKTA.

v Subotica, 20. jun. (Izv.) Predsedstvo madjarske stranke je izdalo komunique, v katerem dementira vesti, da je stranka sklenila za volitve pakt z radikalno stranko obojnostno s g. Vukičevićem. Madjarska stranka poudarja, da se ni sklenilo še nikake zveze z nobeno stranko. — Kakor se izve, so se pogajanja z Vukičevićem razbila in prevladuje sedaj mišljenje, da bo madjarska stranka šla v volivni boj z Davidovičevimi demokrati.

angleškem pomorskem oporišču v Singapore in ameriški brodomski bazi na Havajskih otokih. Anglija predlaga za enote izpod 10.000 ton razmerje 5:4:5. O kakem enotnem stališču treh velesil doslej ni govora. Tudi ne gre za razoroževanje, marveč le za omejitev tekmovalnosti med prizadetimi državami.

Ženeva, 20. jun. Na konferenci za omejitev oboroževanja na morju zastopa Anglijo načelnik admiraltete lord Bridgeman, Ameriko bruseljski poslanik Gibson, Japonsko admiral Saito; kot opazovalci zastopajo Italijo grof Ruspoli, Francijo grof Clausel in Nemčijo podpolkovnik Boetschel.

Madjari proti Društvu narodov.

Budimpešta, 20. jun. Bivši minister in liberalni poslanec Lukacs je vložil v parlamentu interpelacijo za izstop Ogrske iz Društva narodov. Zahtevo vtemeljuje s tem, da se je svet D. n. izognil imenovanju namestnika odstopivšemu romunskemu sodniku v zadevi agrarnih procesov in kršil čl. 239. trianonske pogodbe. Istotako je svet D. n. zavzel enostransko stališče v vprašanju narodnih manjšin in razorožitvenem vprašanju. — V enakem zmislu piše celokupno madjarsko časopisje.

Chamberlin in Levine na Dunaju

v Dunaj, 20. jun. (izv.) Avstrijska zrakoplovna zveza je ameriška letalca odklikovala z velikim zlatim častnim odznakom z briljanti. Chamberlinu izročeno odklikovanje nosi napis: Drznenemu premagavcu ozračja.

v Dunaj, 20. jun. (Izv.) Zvezni kancler dr. Seipel je danes dopoldne sprejel Chamberlina in Levineja, ki mu ju je predstavil ameriški poslanik. Kancler je čestital obema k izvanrednemu uspehu in izrazil svoje zadovoljstvo nad tem, da sta obiskala tudi Dunaj, kjer je bilo že od nekdaj vedno veliko razumevanja za zrakoplovstvo. Letalca sta se zahvalila za povabilo in rekla, da sta zelo vesela nad prišrčnim sprejemom, ki sta ga doživela na Dunaju. Opoldne sta bila sprejeta Chamberlin in Levine pri predsedniku Hainischu, ki jima je izrazil svoje veselje nad uspešnim poletom in označil njiju polet kot občudovanja vredno

delo in znak velike hrabrosti. Izročil jima je kot priznanje avstrijskega ljudstva zlat zasluzni križec.

POLET IZ PRAGE V NEWYORK.

v Praga, 20. junija. (Izv.) Nekateri praški listi poročajo danes, da se vrše v Pragi priprave za polet preko Atlantskega oceana na direktni črti Praga—Newyork. Stotnik Malkovski in poročnik Pavlikovski od I. letalskega polka bosta v avgustu letela iz Prage v Newyork in nazaj. Za ta polet je Morgan razpisal nagrado 100.000 dolarjev. 10. julija bo odletel iz Prage podpolkovnik Skala v osmih etapah preko Moskve v Tokio.

Nedosegljiva
Eau de Cologne Chypre
Bourjois - Paris

Shodi SLS

Ljudski tabor na Limbarski gori, Shod na Limbarski gori v nedeljo, 19. t. m., se je prav dobro obnesel. Poslušalci, ki so se zbrali po cerkvenem opravilu v obilnem številu, so šli domov v zavesti, da naša stranka in naše kmetstvo gibanje vsak dan bolj raste in se razvija. Shodu je predsedoval oblastni poslanec Poznič. Govorili so poslanca Mazovec in Strein in pa prof. dr. Rožič. Vsi so želi za svoja izvajanja živahno odobravanje. Shod se je izvršil v najlepšem redu.

Shod SLS v Marenbergu. V nedeljo, 26. t. m. po maši ob polenajstih bo shod SLS v Marenbergu v gostilni Bruderman. Govore poslanci Vlad, Pušenjak, Kugovnik in drugi. Pričakuje se obilno udeležbo.

Računar.

Polom SDS mora »Narod« prikriti. To je za staro fregato težka naloga. »Narod« jo je rešil silno enostavno. Sedanje občinske volitve je primerjal z volitvami v oblastne skupščine in zračunal, da je SLS tedaj dobila več glasov kot pri včerajšnjih volitvah. Če bi to primerjanje bilo resnično, bi seveda »Narod« nazadovanja SLS ne dokazal. Zato pa je kar lepo prišel Kamniku še vso občino Podgorje, Domžalam pa vso občino Depala vas. Ti dve občini sta volili v Kamniku, oz. Domžalah pri oblastnih volitvah, pri občinskih pa ne. Tako je »Narod« prav lahko dokazal, da je SLS dobila manj glasov. Koliko pa je to dokazovanje vredno, naj vsak bravec izračuna.

Volivno gibanje.

Najpestrejšje so volivne priprave radikalov, ki doslej kažejo, da se ta ogromna stranka še ni znašla v položaju, da ni osebnosti, ki bi vzela vaje v roko in onemogočila razkrajanje.

V krajinskem okrožju so dvignili radikali sami ostro agitacijo proti Velizarju Jankoviću, dosedanjemu nosilcu liste v tem okrožju. Za njegovo nosilsko mesto se potegujeta dr. Milan Stojiljković in zet Ljube Jovanovića Dragiša Stojadinović.

V osješki oblasti bo vlada kandidirala Gjuro Jankovića, šefa kabineta v prosvetnem ministrstvu.

Velja Vukičević se je odpeljal v Sarajevo, kjer je imel več konferenc z velikimi župani iz Bosne, Hercegovine, Sandžaka, Črne gore in Dalmacije.

Prijatelji finančnega ministra dr. Bogdana Markovića trdijo, da on pri teh volitvah ne želi kandidirati, ker ne želi priti v spor s svojimi strankarskimi prijatelji in ker hoče imeti kar najsvobodnejše roke pri finančni sanaciji države.

Marko Trifković bo kandidiral v treh okrajih kot nosilec liste in sicer v Sremsu, Somboru in Spodnjem Banatu. Za nosilca radikalne kandidatne liste v tuzlanskem okrožju je postavljen dr. Vlada Andrić, v sarajevskem volivnem okrožju pa bo nosilec liste dr. Milan Srškić.

Med volitvami bo izhajala sarajevska »Pravda«, glavni organ JMO, kot dnevnik.

V državni odbor, ki je najvišja instanca glede volivnih priprav, je vstopil dr. Vasa Jovanović. Doslej namreč ni imela vlada v tem odboru nobenega svojega zaupnika. Dosegel se je sporazum, da je prvi podpredsednik narodne skupščine dr. Subotić odšel v kopališče, na njegovo mesto pa je predsedstvo skupščine imenovalo dr. Vaso Jovanovića.

Posamezni ministri se pridno brigajo za svoje kandidate. Tozadevno je imel vsak minister že po več sestankov z ministrskim predsednikom. Tako bo dr. Dušan Subotić, minister za pravosodje kandidiral v somborskem okraju, dr. Andjelinić, minister za izenačenje zakonov v severni Dalmaciji in v požeški županiji, dr. Kumanudi v bitoljskem, dr. Aca Savić pa v topliškem okrožju.

Radikalna stranka.

Z ozirom med obstoječe tri struje v radikalni stranki ter z ozirom na volivni boj, je zanimivo, kaj piše uradno glasilo radikalov »Samouprava«. V nedeljski številki prinaša uvodni članek pod naslovom »Kaj žele naši protivniki«. V tem članku poudarja, kako razni nevturalni in odkriti nasprotniki radikalne stranke pričakujejo, da bo v tem položaju radikalna stranka storila kaj, kar bi bilo v ko-

rist nasprotnikom. To pričakovanje nasprotnikov je izraz njihove slabosti. Članek končuje:

»Mi smo že samj omenili, da obstoje odprta vprašanja o gotovih odnosih, ki jih je treba urediti. In ta vprašanja se morajo urediti tako, kakor to zahtevajo interesi radikalne stranke in kakor je to najbolje za ljudstvo in domovino. Vsaki drugi obzir mora vstran pred temi važnimi zahtevami, ki za našo stranko predstavljajo vprašanje njene resnosti in njene sposobnosti, še dalje vršiti tisto vlogo, ki jo je že doslej imela v javnem življenju našega naroda. Naši nasprotniki govore, kar hočejo in izjavljajo, kar hočejo, mi smo prepričani, da radikalne vede ne bodo speljali na svoj mlin. Že v tem dejstvu, ker se naši nasprotniki zanašajo na našo neslogo, vidimo jasn znak njihove slabosti. To resnico je treba posebno poudariti sedaj, ko je treba izpred ljudstva iskati njegovega zaupanja. In to mi tudi delamo, ne zato, ker bi ne vedeli, da so radikalni svesti si te resnice, ampak zato, da svojim nasprotnikom in takozvanim nevturalcem pokažemo, da so njihove namere preveč prozorne in da jih mi zelo dobro vidimo in razumemo. Ne bomo se dali prevariti. To ni v navadah radikalne stranke.«

Demokratska »Pravda« pa poroča, da so centrumaši radikalne stranke v volivnem boju čisto osamljeni. Pašičevci imajo v rokah glavni volivni odbor, Velja Vukičević pa vlado. Del Pašičevih pristavev da je za to, da se nastopa skupaj s centrumaši, večina pa da je za sodelovanje z Vukičevićem. Je namera teh Pašičevcev, da bi Velja Vukičević postal drugi podpredsednik glavnega odbora. Predsednik in prvi podpredsednik bi bila Aca Stanojević in Marko Trifković. To bi se imelo zgoditi na seji glavnega odbora. Toda Vukičević je poprej odpotoval v Sarajevo, predno je dal pristanek na to. — Treba pa je poudariti, da so te vesti iz lista, ki je glasilo demokratske stranke, tedaj iz nasprotnega tabora.

DR. SRŠKIĆ O VOLITVAH IN SEDANJI VLADI.

V soboto se je v Sarajevu vršila konferenca radikalne stranke, na kateri sta govorila dr. Srškić in minister dr. Andrić. Dr. Srškić je govoril o položaju radikalne stranke pri teh volitvah ter je podal zgodovino Uzunovičevih vlad ter njihovo delovanje. O vladi Velje Vukičevića je dejal, da ima radikalni centum, ki mu on pripada, 100 poslancev. Uzunović, Maksimović in on so od Velje Vukičevića zahtevali, da se bo naslonil na radikalno stranko. Ta garancija bi bila, da bi Maksimovića sprejel v vlado. Demokrati pa so odklonili Maksimovića kot notranjega in prosvetnega ministra. Pozneje je radikalni centum zahteval, naj se sprejme v vlado kot notranji minister dr. Ninko Perić. Toda dr. Perić je sprejel drug resor. Srškić je dalje izjavil, da mu je Velja Vukičević ponudil notranje ministrstvo, kar pa je on moral odkloniti, češ ker tega odgovornega mesta kot »prečan« ni mogel sprejeti. O demokratski stranki je dejal, da drugače govori v Belgradu, drugače v Zagrebu in v Sarajevu zopet drugače. Pozivlja vse radikale na delo; kajti Bosna je radikalna in čisto srbska. Geslo bodi: Boj proti zemljoradnikom in Pribičeviću. Napram Radičevcem in Spahovcem je priporočal dr. Srškić zmernost. — Za dr. Srškićem je govoril še minister dr. Andrić. Njegova izjava pa so bila precej rezervirana.

Napad na radičevce v Skoplju.

Radič je odposlal svoje emisarje v Makedonijo. So to gg. Avgust Košutić, dr. Ivan Schwegel in Marko Bošković. G. Košutić je izjavil, da so ga tja poklicali macedonski prijatelji politike Stjepana Radiča. Dalje je povedal, da bodo radičevci v celi Makedoniji postavili svoje kandidatne liste in da upajo da bodo uspeli, ker je sedaj zajamčena svoboda volitev. Košutić je napovedal, da bo obiskal v volivni agitaciji Makedonijo tudi san Stjepan Radič. Košutić trdi, da so radičevci izvršili v Makedoniji že vse volivne priprave le agitacija jim še preostaja.

Košutić je obiskal Uroševac, Prizren, Džakovico in je hotel iti tudi v Skoplje. Toda v Skoplju so se za sprejem radičevcev temeljito pripravili. Komaj so Košutić in tovariši stopili iz kolodvora na ulico, že jih je sprejel nahujkana množica s policami, kamenjem in vpitjem: »Doli radičevci, doli izdajalci!« Radičevci so se umaknili nazaj v kolodvorske poslopje, toda množica jih še ni pustila, ampak vpila, naj izginejo iz Skoplja, sicer da bo vdrla v kolodvorsko poslopje.

Značilno je, da je vlak med temi demonstracijami ves čas na kolodvoru čakal, da ni bilo prav nobenega razloga, da ne bi ne moteno vozil dalje. Značilno je bilo dalje tudi to, da policija in orožništvo ni moglo nič opraviti proti demonstrantom, in da veliki župan radičevcem, ki so prosili za pomoč, sploh ni odgovoril. Pač pa so vsi uradniki, ki bi morali skrbeti za svobodno gibanje vsakega človeka, torej tudi radičevcev, samo nujno pri govarjali Košutiću in tovarišem, naj se vsedejo na čakajoči vlak in končno so radičevci hočeš nočeš to tudi storili in vlak je odpeljal.

Ves incident je tak, da nihče ne more dvomiti, da je bil skrbno pripravljen in najboljši dokaz, da je Makedonija še vedno navajna na gmajna in beseda o svobodnih volitvah vsaj v Makedoniji je bridka satira.

KRALJ IN KRALJICA PRIDETA NA BLED.

r Belgrad, 20. junija. (Izv.) Kralj in kraljica sta zvečer ob 6 prispela v Belgrad. Kraljevski par bo ostal v Belgradu samo par dni, nato pa se bo odpeljal na Bled.

ZA ČASNIKARJE.

v Dubrovnik, 20. jun. (Izv.) Dubrovniška paroplovna družba je izdala odlok, da se dovoli vsem časnikarjem za poletno dobo na vseh progah te družbe v I. in II. razredu polovična vožnja.

Demonstracija makedonstvujuših.

Sofija, 20. jun. Na predavanju, ki ga je imel o Jugoslaviji predsednik bolgarske časnikarske organizacije Kasazov, so vprizorili makedonstvujušči protijugoslovansko demonstracijo. Zahlevali so popolnoma svobodno Makedonijo in peli macedonske pesmi.

Tajnika policijskega ravnanja Petra Atanasova so na ulici pred njegovim stanovanjem napadli trije neznanci, ki se jih je pa z revolverjem ubranil. Atanasov je le lažje ranjen.

Konferenca za omejitev oboroževanja na morju.

Ženeva, 20. jun. Tu se je danes sestala konferenca treh velesil: Združenih držav, Anglije in Japonske, da obravnava vprašanje glede omejitev oboroževanja na morju. Kakor znano, je konferenco predlagala bivšim zaveznikom Amerika, a sta na predlog pristali samo Anglija in Japonska, dočim sta ga Francija in Italija odklonili. Ti dve državi sta poslali sedaj v Ženevo samo svoja opazovalca. Istotako je poslala svojega opazovalca Nemčija.

Združene države predlagajo, da naj se washingtonski dogovor, po katerem velja za velike bojne enote razmerje: Velika Britanija 5, Združene države 5, Japonska 3, Francija in Italija vsaka 1,75, razširi tudi na vse ostale vrste vojnih ladij. Japonska ta predlog odklanja in predlaga razmerje: Anglija 5, Amerika 4, Japonska 4. Pri tem opozarja Japonska posebno na svoj ogroženi položaj, povzročen po

Kaj se godi doma

Odkritje spomenika padlim šentpeterskim faranom

Šentpeterska fara v Ljubljani je ena največjih in najbogatšjih v vsej Sloveniji. Med svetovno vojno je morala žrtvovati svoje življenje iz te fare 326 mož in mladeničev. Na pobudo šentpeterskega župnika g. Petriča se je pred poldrugim letom sestavil pod predsedstvom g. Rohrmanna poseben odbor za postavitve spomenika. Poleg g. Rohrmanna sta žrtvovala mnogo truda še odborov tajnik g. Pirc in blagajnik g. Zupančič, tako, da se je postavil pri šentpeterski cerkvi krasen spomenik.

V nedeljo dopoldne se je vršilo svečano odkritje ob navzočnosti velike množice ljudstva. Vsa slavnost se je pričela s sveto mašo, ki jo je opravil ob pol 11 v cerkvi šentpeterski župnik gospod Petrič.

Po svoti maši se je formalno pred cerkvijo sprejelo, kateremu je korakala na čelu železničarska godba »Sloga«, za njo pa so se zvrstili številni mestni občani, ki so se zvrstili v vrstah. V sprevodu je korakala četa krepkih lovcev pod vodstvom gg. dr. Lovrenčiča in Toneta Kosa, dalje 24 dečkov in deklic — vojnih sirot — v belih oblekah s črnimi trakovi na rokavih. Izredno častno pa so bile zastopane najbednejše žrtve svetovne vojne — vojni invalidi. Zastopana je bila njihova centrala v Ljubljani ter razne podružnice iz Kranja, Kamnika, Krškega, Zagorja in od drugod.

Slavnosti so prisostvovali tudi gg. veliki župan dr. Vodopivec; zastopnik tukajšnjega divizionarja, mestni komendant general Vukičević, mestni komisar dr. Miencinger in oblastni poslanec Anton Rojina.

Ko se je sprejelo zvrstilo pred spomenikom, so člani odbora za postavitve spomenika gg. predsednik Rohrmann, podpredsednik, korvetni kapetan v p. Kubelka, tajnik Jože Pirc in blagajnik Leop. Zupančič odgnili črno zaveso spomenika, združeni pevski zbori pa so zapeli »Uliši nas, o Gospod!« Vato je g. kurat

Bonač

Imel globoko zamišljen, pretresljiv govor. Prišel je k žalostno svetopisemsko zgodbo o sedmerih Samuelovih sinovih, katere je moral kralj David ob časi lakote izročiti Gabaeoncem, ki so se naj njimi za grehe njihovih očetov kruto maščevali. Kri za kri, zob za zob! To je bilo načelo Gabaeoncev. Hči Ajeva, Resua, je večen zgled matere. Sedem žrtev gabaeonske maščevalnosti je čuvala dneve in noči in odganjala od njihovih trupel tako dolgo ptice ujede, dokler ji Gabaeonci niso dovolili, da je trupla pokopala. Govornik je dalje izrazil veliko zadovoljstvo nad tem, da so šentpeterski občani spomin na one mučenike, katerih trupla počivajo v daljni tujini. Naj bi lepa, sladka in mehka gruda tam, kjer snivajo svoj sen!

Godba je po teh besedah zaigrala žalostinko, nakar je govornik nadaljeval svoj slavnostni govor. Primerjal je teh 326 junakov, ki so napisani na štirih stebrih spomenika s 300 Gedeonovimi junaki, ki so se borili proti Moabitom. Govornik se spominja slučajnega dogodka pred 35 leti, ko okoli šentpeterske cerkve še ni bilo lepih vil. Tedaj je nekega dne prikorakala mimo cerkve četa mladine, prepevajoč: »Mi smo vojaki, mladi korenjaki!« Tedaj je vzkliknil pokojni šentpeterski župnik Malenšek: »Ubogi otroci, ne veste, kaj vas še čaka!« Njegova temna slutnja se je mnogo let kasneje uresničila. Usoda je hotela, da se blesti med padlimi tudi ime govornikovega brata Vinka Bonača. Govornik je dalje razložil pomen štirih stebrov spomenika, ki pomenjajo štiri leta krvave svetovne vojne, pa tudi štiri lepe in narodu priljubljene cvetlice: planinko, sleč, nagelj in rožmarin. Dalje pomenjajo štiri svetopisemske bednosti:

modrost, pravičnost, srčnost in zmernost med slovenskim narodom, pa tudi štiri strašne šibe božje: pokolj, pravdarstvo, požar in potres, ki vedno obiskujeta Ljubljano in okolico; nagrobnik sredi teh stebrov pa ima znamenje alfe in omega, začetka in konca vsega. Govornik je zaključil svoj govor, ki je napravil na vse najgloblji vtis, z besedami: »Mirujte in počivajte med nami, mi smo z vami!«

Združeni pevski zbori so zapeli nato pod vodstvom g. Zdešarja žalostinko »Oj Doberdob, slovenskih fantov grob«.

Povzel je nato besedo predsednik Zveze slovenskih vojakov major g. Colarič, ki se je zahvalil vel. županu dr. Vodopivcu za naklonjenost, dalje vojni oblasti, mestni občini in vsem organizacijam, ki so se prireditve udeležili, posebej pa še župniku Petriču. Govornik je poudarjal globok patriotizem, ki ga imajo Slovenci v svojih čustvih do naše države. Spominjal se je dalje zaslužnih bratov ob sinji Adriji in v Korošanu ter poročnika Malgaja, ki je padel kot žrtev svoje ljubezni do domovine na Koroškem ter desetih junakov, ki so jih Nemci brutalno usmrtili v Šmarjeti v Rožu na Koroškem. Spominjal se je vseh padlih junakov in apeliral na mladino, naj bo ponosna na spomin junakov, ki so se žrtvovali za domovino. Govornik se je poslovil od padlih junakov s kratkim vzklikom: »Bodi vam zemlja lahka, kjer počivate. Mi vam ohranimo trajen spomin. Slava vam, slava, slava!«

Dr. Lovrenčič se je poslovil od padlih junakov v imenu Slov. lov. društva. Med padlimi šentpeterskimi počiva tudi osem lovcev. Njim na čast se je oglašil lovski rog, navzoči lovci so oddali dve salvi, ki sta izzvali splošno pohvalo. Godba pa je zasvirala žalostinko.

Govoril je še predsednik odbora za postavitve spomenika g. Rohrmann, ki se je zahvalil vsem zastopnikom civilnih in vojskih oblasti za naklonjenost in se spominjal tudi treh jugoslovanskih dobrovoljcev-šentpetersčanov, od katerih je padel eden na Kajmakčalanu, dva pa v Dobrudži.

Polaganje vencev.

Sledilo je polaganje vencev. Prvi je položil prekrasen venec mestni kom. dr. Miencinger. Prav lep lorvorj venec sta položila zastopnika invalidov g. Tome in g. Horvat. Dečki in de-

klice so položili na spomenik 34 malih trnjevih vencev, dalje so položile vence še šentpeterska podružnica Kola jug. sester in Ciril-Metodove družbe ter šentpeterski Orel.

Vso slavnost je zaključil s primernim govorom tajnik pripravljalnega odbora g. Jože Pirc, ki je vzkliknil: »Živel kralj Aleksander Prvi in njegova visoka kraljevska hiša! Šest zastav se je poklonilo spomeniku, godba pa je zaigrala državno himno!

Po odkritju spomenika se je vršilo v Zupančičevi restavraciji slavnostno kosilo, pri katerem je bilo izrečenih več primernih govorov. Ob 4 popoldne so obdarila društva: Prosvetno društvo, Kolo jug. sester in Elizabetno društvo 40 vojnih sirot, 120 sirot pa je bilo pogostjenih.

Spomenik, ki smo ga opisali že v nedeljski številki, stoji na severni strani ob cerkvenem obzidju nasproti Hrvaškega trga in tvori edin enega najlepših okrasov šentpeterskega okraja.

Da je bilo mogoče pogostiti toliko otrok, gre v prvi vrsti zahvala g. predsedniku mesarske zadruge Fr. Lavičarju, ki je pri mesarjih nabral 30 kg raznega mesa, pekovskima mojstroma g. Dolinarju s Poljanske ceste in g. Dolinarju iz Bohoričeve ulice, gg. Potniku in Moretu, ki sta darovala pokalice.

Ob priliki svečanega odkritja spomenika je bilo mnogo poslopj v šentpeterskem okraju zavrtih v črne zastave. Mladina ter dame pa so prodajale po mestu črnoobrobene odkupne znake.

Romanje na Sv. Višarje.

To romanje se bo vršilo 14. in 15. avgusta 1927. Priredila ga bo Slovenska krščanska ženska zveza za svoje članice. Vabljeni so pa seveda tudi družinski člani udeleženk (starši, možje, bratje, otroci). Kar se tiče stroškov, je treba ločiti stroške za potovanje po jugoslovanskem ozemlju in stroške za potovanje po italijanskem ozemlju. Po jugoslovanskem ozemlju velja polovična vožnja, in sicer le na progi Ljubljana—Planica, mogoče je, da se bo polovična vožnja dobila tudi iz drugih postaj, kar bo že pravočasno objavljeno. Polovična vožnja iz Ljubljane do drž. meje stane tja in nazaj 34 Din. Za vožnjo po italijanskem ozemlju in za italijanski potni vizum je treba plačati ob prijavi 40 Din. Prijave sprejema Prosvetna zveza v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5. Ob prijavi mora vsaka oseba, ki se hoče romanja udeležiti, navesti svoje ime in priimek, stan, rojstno leto in stanovanje. Prijave se sprejemajo do 31. julija 1927.

Romanje na Sv. Višarje je bilo pred vojno pri vsem narodom zelo priljubljeno. Vojna je

uničila romareke cerkev in vsa poslopja okoli nje. Sedaj je vse zopet obnovljeno. Marsikdo bi bil po vojni rad šel na Sv. Višarje, a so ga plašile težave s potnim vizumom in visoka pristojbina, ki jo je treba za potni vizum plačati. Sedaj te težave odpadajo, ker preiskrbi Slovenska krščanska ženska zveza potni vizum po nizki ceni, kakor tudi vojni listek po italijanskem ozemlju, tako da udeleženci in udeleženci nimajo s tem nič opravka.

Zato vabimo vse, ki želijo poročati na krasno ležeče Sv. Višarje in si ogledati nekaj sveta za razmeroma zelo nizko ceno, da se udeležijo tega romanja.

Jubilej Tehnične srednje šole.

V soboto ob 4 popol. sta priredila dijaštvo in učiteljski zbor Tehnične srednje šole na vrta restavracije »Zvezda« intimitno proslavo štiridesetletnice ustanovitve nekdanje strokovne šole in desetletnice ustanovitve Tehnične srednje šole v Ljubljani.

Proslave, ki je potekala prav lepo, so se udeležili med drugimi zastopnik ljubljanskega velikega župana dr. R. Marn, zastopnik oblastnega odbora dr. Adlešič, minister n. r. g. Ivan Hribar, zastopnik mestne občine dr. Rupnik in številni zastopniki drugih korporacij. Zastopnik je bil tudi tukajšnji češkoslovaški konzulat.

Proslava se je pričela z »Abiturientsko koračnico« (komponist Janko Gregorec) ter z Beethovenovo ouverturo v »Egmontu«, nakaj je imel ravnatelj Tehnične srednje šole dr. Reiser slavnosten govor, v katerem je uvodoma pozdravil vse goste, zastopnike in polnoštevilno zbrano dijaštvo, nato pa očrtal ves historijat ustanovitve Tehnične srednje šole. Povdarjal je, da je zlasti majnska deklaracija l. 1917. mnogo pripomogla, da je minister Oto Trnka, ki je bil Čeh, podpisal dne 19. jun. 1917 dekret o ustanovitvi Tehnične srednje šole. Dalje je omenjal zasluge mestne občine, ki je zgradila krasno poslopje za šolo in bivšega deželnega odbora, ki je dajal tako nekdanji strokovni, kakor pozneje tudi obrtni šoli vso gmožnost in moralno podporo. Govornik je izrazil upanje, da bosta tudi nova oblastna skupščina, oziroma oblastni odbor nadaljevala delo bivšega deželnega zbora in odbora in da bosta posvečala Tehnični srednji šoli isto pozornost, kot jo ta zasluži.

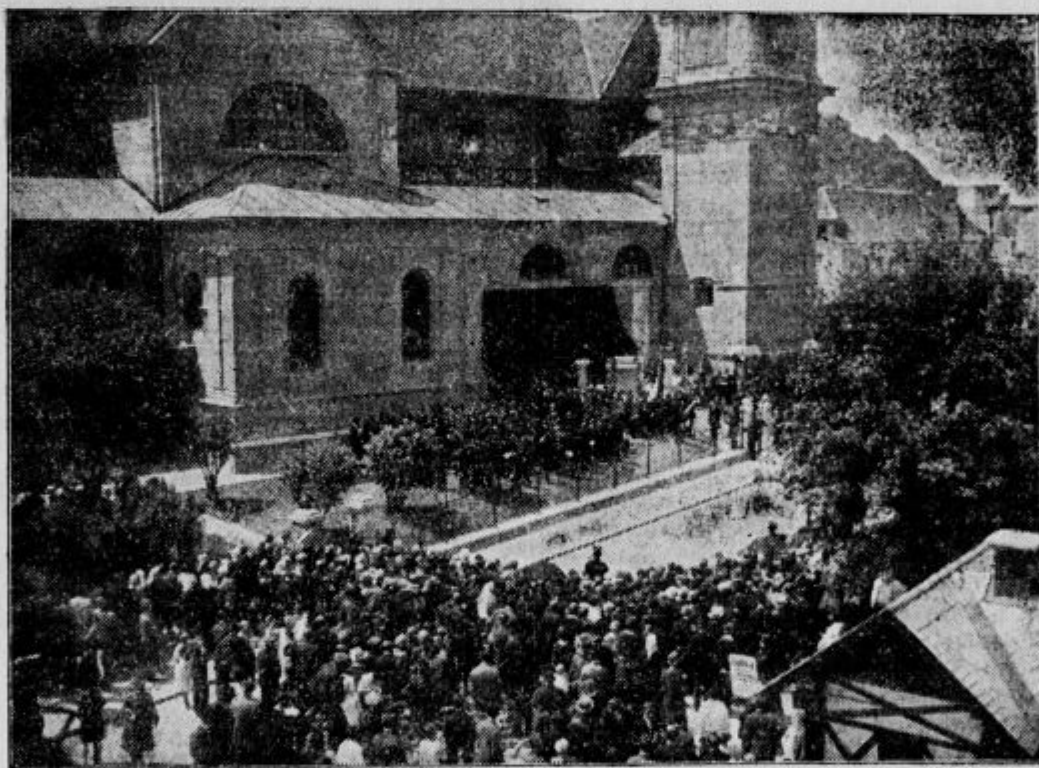
V imenu velikega župana dr. Vodopivca in v svojem imenu je izrekel Tehnični srednji šoli čestitke dv. sv. dr. R. Marn.

Dr. Adlešič je v imenu oblastnega odbora povdarjal, da se nova oblastna skupščina in oblastni odbor zavedata, kakor nekdanji deželni zbor in deželni odbor, velike važnosti zavoda. Naša dežela je pasivna, ker je kmet pasiven. Pred vojno se je naše ljudstvo trumoma izseljevalo v Ameriko, pri nas pa so silili v industriji in v trgovini v ospredje tujci. Sedaj po vojni pa se naše ljudstvo trumoma izseljuje v Kanado, v Francijo in drugam. V zavesti, koliko more doseči tu naša, v realnih poklicih vzgojena mladina pri zgradbi našega gospodarstva, sta že prva naša oblastna skupščina in oblastni odbor posvetila Tehnični srednji šoli vso pozornost in določila zanj v svojem prvem proračunu primeren znesek. Govornik je zagotovil, da bo oblastna samouprava še nadalje posvečala razvoju zavoda vso svoje skrb in pozornost.

Nato je govoril minister n. r. g. Ivan Hribar, čestitke mestne občine pa je izrekel še svetnik dr. Rupnik, nakar je imel neki abiturient zavoda lep govor, v katerem je proslavljal pomen Tehnične srednje šole.

Ostali spored so tvorile koncertne točke. Dijaški orkester pod vodstvom g. J. Gregorca je zaigral več lepih koncertnih točk, mešani dijaški zbor zavoda pa je zapel več lepih, večinoma narodnih pesmi. Pevski zbor je vodil g. M. Premelč.

Lepo je uspel tudi poseben alegoričen prizor. Po vsem sporedu se je vršila lepa zabava, ki je zaključila oficilen del proslave.

Pogled na odkritje spomenika padlim vojakom šentpeterske fare v Ljubljani.

Izvor desetih božjih zapovedi in »Jutro«.

»Jutro« v št. 144 z dne 19. t. m. zadovoljno poroča: »V šoli smo se učili, da je Mojzes sprejel deset božjih zapovedi okoli leta 1100 pred Kristusom na gori Sinaj. Toda moderna manost se s to hipotezo že davno več ne zadovoljuje. Kakor čitamo v »Deutsche Literaturzeitung«, je novi rektor univerze v Bonnu prof. Meinhold v svojem inavguracijskem predavanju dodaj veljavno tezo Mojzesovega dekaloga izpodbil in dokazal, da je deset zapovedi nastalo v judovskem babilonskem ujetništvu okoli l. 550 pred Kristusom, v dobi verskega in moralnega propadanja naroda, ko je šlo za to, da se reši, kar se rešiti da verskih in moralnih vrednot.«

Da se je »Jutro« pri letnici Mojzesovi kar za okroglo 300 let vrezalo, — kaj bi mu to zamerili, ko vemo, da je navajeno suvereno mrcvariti znanost! Pa prof. Meinhold je staro tezo o božjem izvoru deset zapovedi »izpodbil in dokazal...« Najprej vprašanje: ali je izpodbil tudi veljavnost in vsebino zapovedi? ne ubijaj! ne prešestvuj! ne kradi! ne pričaj po krivem itd?? Potem pa »Jutro« seveda nič ne ve, kako je Wellhausenova šola, koje epigon je prof. Meinhold, izpodbijala Mojzesove knjige, izpodbijala jih tako dolgo, da je izpodbijala samo sebe in dokazala, da slone njene teze o postanku Mojzesovih knjig na čisto trhlji podlagi. In slednjič: da je Jezus kot vsebino zakona označil zapovedi ljubezni do Boga in do bližnjega, »torej dvojne zapovedi,

ki ji dekalog ne naštevata!« »Jutro« se zopet ne sanja, da je zapoved ljubezni do Boga posnetek prvih treh, zapoved ljubezni do bližnjega pa posnetek zadnjih sedem zapovedi dekaloga, in prav tako ne ve, da je Jezus posamezne zapovedi dekaloga naglašal, pojasnil in sankcioniral.

»Jutro« se je seveda ob deset zapovedi obregnilo, da po svoje zajezi versko in moralno propadanje naroda in pomaga rešiti, kar se rešiti da verskih in moralnih vrednot... Ali ne?

Telovadna prireditev v Lichtturnovem zavodu.

Včeraj se je vršil v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani javen telovadni nastop gojenk, odnosno učenek kot zaključna prireditev ob zaključku šolskega leta. Program je bil tako izbran, s tako ljubeznijo, sposobnostjo in požrtvovalnostjo pripravljen, da je celo čemerno popoldansko nebo uvidelo, da ga na noben način ne gre preprečiti ter je tik pred 6. uro, ko je bil napovedan začetek, svoje škropilnice dobrotno zaprlo. Neka učenka nam je zaupala, da se je to zgodilo na priprošnje sv. Alojzija, h kateremu se je razred v kritičnem trenutku z vso gorečnostjo zatekel. Pa bodi to kakorkoli — dejstvo je, da niso bili samo sodelujoči, marveč tudi gledalci iz srca hvaležni za lepo vreme, ki je omogočilo tako izbrano prireditev.

Brez vsake reklame — saj prireditev niti v časopisju ni bila naznanjena — in kljub malo obetajočemu vremenu je občinstvo, večinoma starši in sorodniki očenek ter prijatelji zavoda, gosto zasedlo prostore na zavodovem dvorišču, okrašenem z mlaji. Zakasnitev, ki je bila nastala zaradi naknadnega urejevanja sedežev, se je s točnim, gladkim izvajanjem programa popolnoma izravnala.

Kot prvi je nastopil v prostih vajah III. a in b razred meščanske šole pod vodstvom učiteljice gđ. Zlatke Albertove. Učenke — v rdečih in belih bluzah — so izvajale srečno izbrane vaje z resnobo in notranjo zbranostjo, točno, vzorno. Vtis je bil kar najlepši. — Priznana je bila druga točka: Ciciban, simbolična igra. Pele in igranje so jo učenke II. razreda osnovne šole (vse enako belo oblečene) z vso ljubkostjo, lastno tej dobi. — Takoj nato so se vsule na igrišče rožnate cvetke: deklice II. razr. osnov. šole, vse v rožnatih oblekah z venčki na glavi. Izvajale so pod vodstvom svoje razrednice gđ. Ivanke Potokarjeve proste vaje z zastavicami. Šlo je točno in ljubko, da je prizor vsem le prehitro minil.

Pa ni časa za žalovanje: v naslednjem trenutku se napolni igrišče s pristrčnimi drobni bitji v rdečih oblačilih in belih predpasnikih, vsaka škafec in perivnik v rokah. To so učenke I. razr. osnovne šole, ki izvajajo telovadno igro »Peričica«. Pojo in pero in likajo in rajajo, da so očarana in izigrana vsa srca, nasmejana vsa lica. — In zopet se menja prizor: učenke IV. osnov. razr. — vse v zelenih oblekah — izvajajo proste vaje, z njimi na-

stopi V. razr. v kolu »Kukavica«. — Posebno se je odlikoval III. razr. osnovne šole (oranžne obleke) v prostih vajah s palicami. Sport je bil zastopan z žogo: Boj med dvema ognjema (II. b razred meščanske šole). Le žal, da je bil prostor premajhen in so morale igralke brzdati svojo razigranost; še tako je žoga parkrat prišla v stik z glavami gledalcev! Tudi ta točka je občinstvu izredno ugajala.

Narodne noše! II. b razred meščanske šole izvaja proste vaje; odlično, elegantno! — »Komjički« — II. a in b razred mešč. šole — so točka, ki jo občinstvo vedno hvaležno sprejema; tudi to pot je izredno uspeša.

Naslednje tri točke so podčrtavale naše jugoslovansko bratstvo. Ob srbskohrvatski pesmi in tamburici je I. b razred meščanske šole izvajal proste vaje z zelenimi venčki; Učenke so nosile bele bluze in rdeča krilca, na nogah kraguljčke; I. a razred je igral narodno kolo, a III. a razred kolo z loki (rdeče bluze, modra krilca). Vse tri točke so se odlično izvajale in so našle med občinstvom kar najtoplejši odmev. Človek bi bil le želel, da bi bila pesem donela krepkeje.

Kot zadnjo točko sporeda je II. a razred meščanske šole izvajal telovadno igro »Trnjulčica«, ki je s svojimi slikovitimi skupinami palčkov in vil izredno ugajala, a nastop nezne Trnjulčice in njenega kraljička je občinstvo naravnost očaral. Bil je zares preljubezniv prizor, ko je kraljič z neprimerjivim dostojanstvom poljubil Trnjulčico roko in s tankim, drhtečim glaskom zapel: »Trnjulčica, zbudi se...« Le žal, da je kraljič ob odhodu s prizor-

Družabni večer SLS v Mariboru

V soboto večer se je vršil v dvorani Zadrugne gospodarske banke družabni večer zaupnikov in pristavev SLS v Mariboru, ki je zelo lepo uspel. Udeležba je bila odlična, navzoč je bil med drugimi oblasni predsednik in župan dr. Leskovar s soprogo in poslanec Žebot. Izrečenih je bilo več napitnic in večer je potekel prijateljsko pristrčno. Voditelju SLS dr. Korošcu je bila odposlana sledeča brzojavka: »Na velikem družabnem večeru SLS v Mariboru zbrani somišljeniki Vas iskreno pozdravljamo in Vam pošiljamo izraz neomejenega zaupanja in zvestobe.« Želeti bi bilo, da se take prireditve še ponove, ker se na njih najlažje spoznavajo somišljeniki in voditelji stranke med seboj.

Nova carinarnica v Mariboru.

Maribor, 18. t. m.

O potrebi nove carinarnice v Mariboru se že govori od pretrata. Prostori za skladišča in urade so nezadostni in radi uporabe med vojno že tudi v skrajno slabem stanju. Skladišča, katera rabi danes carinarna, so bila svojčas last Štajerske eskomptne banke in so bila prodana vojaškemu erarju med vojno. Po prevratu so pripadla ta poskopia in prostori naši vojaški oblasti. Mariborska mestna občina uvideva potrebo zgradbe nove carinarnice in to skladiščnih prostorov in uradov. Finančno ministrstvo je že izreklo pripravljenost za prispevek 2 milijona dinarjev, ostalo bi naj krila občina s kaldrmino. Sklep zgradbe nove in moderne obmejne carinarnice v Mariboru je resna zadeva, katero bo skušala občina rešiti prej ko slej.

Zopet nova žrtev Drave.

Minulo soboto je Drava zopet zahtevala novo žrtev. Na Pobrežju, v bližini broda, je utonil 13 let stari učenec 5. razr. ljudske šole Nipič. Dečko je bil šole prost, ker je bil zjutraj pri obhajilu. Mali ga je svarila, naj se ne gre kopat, ker ne zna plavati, toda kljub svarilu je šel v Dravo, odkoder se ni več vrnil. Trupla še niso našli. V nedeljo dopoldne okrog 11. ure so videli v glavnega mostu v Dravi plavajoče truplo, ki se je tu in tam pokazalo iz vode. Ni bilo mogoče ugotoviti, ali je truplo moškega ali ženske. Skušali so ga dobiti s čolnom na suho, toda voda ga je zopet pogoltnila. — V soboto popoldan pa so komaj rešili v bližini mosta nekega plavca, ki si je upal predaleč v reko, pa ni mogel več splavati na breg.

Še ena žrtev Save.

V nedeljo smo poročali o tragični smrti mladega devetnašletnega učiteljskega Vladimirja Tomea v Savi, danes moramo pa poročati zopet o takem slučaju blizu Ljubljane. V nedeljo, ob 10 dopoldne so se podali trije mladeniči v čolnu po Savi iz Ježice navzdol. V nekaj minutah jih je deroča Sava odnesla že kakih 800 m stran od črnuškega mostu. Čoln je z veliko naglico paskral nevarno mesto na ovinku, kjer je Sava precej deroča, ko zavozijo veslači v opasen in velik vrtinec, ki je čoln prevrnil. Dva mladeniča, dobra plavca, sta se z lahkoto rešila iz vode, medtem ko tretji, Frane Dečman, ni znal plavati. Dečmana je vrtinec potegnil na dno. Ves prizor je gledalo več plavčev, ki so hitro skočili v vodo in po daljšem iskanju čez kakih 10 minut potegnili Dečmana na suho. Ko so reševalci potegnili Dečmana iz vode, je bil ta v globoki nezavesti. Da ga obude k življenju, so ga reševalci postavili navpično na glavo, čes, da se bo voda iztekla iz njega. Ta usodna napaka je povzročila Dečmanovo smrt. Voda je namreč predrla Dečmanovo drobovje, tako, da ga tudi poznejše umetno dihanje ni moglo obuditi. Dečman je imel službo zvanjenika pri državni železnici in je stanoval na Ježici št. 72. Zanimivo je, da so reševalci obujali prav po predpisih, ki pravijo: »Utopljenca postavi najprej na glavo...«

Trupla prvega utopljenca Vl. Tomea še niso našli. Baje so videli pri Hrastniku plavati po vodi neko truplo. To je bil najbrže Tome.

rišča — bogvedi če iz gole samovolje ali pa iz pomote — zmešal red; zato ga je zadel zelo očitajoč pogled Trnjulčice, ki ga je pa vendar ubogala.

Brez pretiravanja lahko rečemo, da je bila cela prireditev na višku in moramo prirediteljem od srca častitati. S. Vasilija (Konjički, Trnjulčica, proste vaje) in gospodične Zlatka Albertova, (Ciciban, Peričice in proste vaje), Ivanka Potokarjeva, Julka Faturjeva in Srbkinja Anka Toldijeva (nar. kolo, proste vaje), ki so naštvorile in vodile sporedne točke, smejo biti zadovoljne z uspehom, ki so ga žele za svoj veliki, požrtvovalni trud. Istotako zaslužita priznanja obe gospodični učiteljici, ki sta izvajali spremljanje na glasovirju in učenka, ki jima je pomagala. Zelo se je izkazal tamburaški zbor zavodovih gojenk, ki dela čast učiteljicam.

Končno je treba ugotoviti, da so lepe zavijačke in narodne noše, kakor tudi vezene bluze, ki so jih pri nastopu nosile učenke, izvršile lete same tekom leta kot šolsko ročno delo Zelene, rožnate in oranžne obleke, ki so tako imenitno učinkovale, so bile iz — papirja. (To povemo, da se ne bi kdo spodtaknil nad razkošnostjo!)

Sinočnja predstava v Lichtenhurmu je podala nov dokaz, kako lepo se družijo modern napredek z večnoveljnimi krščanskimi vzgojnimi načeli. Ni čuda, da živa Lichtenturnov zavod v mestu in na deželi tolik ugled in zaupanje.

Nevihta s točo v ormožkem okraju.

V nedeljo, 12. t. m. je zadela ormoški okraj huda nesreča. Prihrumela je silovita nevihta s točo. Najbolj občutno so bile prizadete občine Lahonci, Kovočice, Hranigorec in Vogričevci. Toča je uničila nad polovico poljskih nasadov ter napravila občutno škodo v vinogradih. Poslanec Bedjanič je brzojavno interveniral pri finančnem ministru, da ustavi iztirjevanje davkov in odpiše zemljiški davek po toči oškodovanim posestnikom.

Požar.

V soboto, dne 18. junija, okrog 13. ure je izbruhnil pri vdovi Šetinc v Brežini pri Brežicah požar. Nenadoma je začel goreti hlev, ki je bil s kolarnico in parno pod eno streho. Radi izredne solčne vročine presušena stavba je bila takoj v ognju. K sreči je bila živina od doma. Hlev je popolnoma zgorel, dočim so obvarovali hišo in sosednja gospodarska poslopja na lice mesta došle požarne brambe iz Brežic in Zakota. Človeških žrtev ni bilo. Škoda znaša približno 12.000, zavarovana pa je lastnica le za malenkostno vsoto. — Vzrok požara se še ni mogel dognati, sumijo se pa neprevidni kadilci cigaret.

Poljedelski tečaj za učitelje osnovnih kmetijskih nadaljevalnih šol.

Uprava specialne kmetijske šole v St. Jurju pri Celju javlja, da bo letos kakor na 14 kmetijskih šolah tako tudi na tem zavodu 6tedenski učiteljski tečaj od 10. julija do 20. avgusta t. l. Ministerialno določeni organizacijski načrt in učni program teh tečajev obsega sledeče:

1. Teoretični pouk, ki se vrši dnevno le predpoldne, obsega naslednje predmete: vinogradništvo, kletarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, živinoreja, poljedelstvo, zadrugništvo, mlekarstvo, perutinarstvo, narodno gospodarstvo, knjigovodstvo, čebelarstvo, živinozdravstvo, uporaba sadja, tedensko 24

ur. Vsaki dan popoldne od 3—6 je pa obilgatna praksa, katere ne sme biti nihče oproščen. Zadnje 4 dni se vrše zaključni izpiti in kurzisti dobe tozadevna potrdila oz. izpričevala.

3. Tečaj bo le, ako se prihlasi vsaj 10 tečajnikov. Ako je manj prijavljenec, se bodo delili drugemu zavodu, torej v tem slučaju kmetijski šoli na Grnu pri Novem mestu, kjer se tudi predvideva učiteljski tečaj.

Glede oskrbe in prehrane tečajnikov ni nikakih določb. Vendar bo mogoče upravi dati brezplačno stanovanje v internatu ter prehrano proti dnevni odškodnini po Din 10—12 od strani posameznika. Udeleženci pa morejo biti tudi eksternisti, kar je le v interesu zavoda.

V tečaj na zavodu se sprejme največ 25 prijavljenecv iz mariborske oblasti. Prošnje za sprejem se morajo vložiti do 1. julija na upravo zavoda, najbolje preko vodstva šole. Uprava bo obvestila takoj po 1. juliju posameznike o sprejemu na naslov, ki naj se navede v prošnji. Radi zakasnitve razglašene bodo vpoštevalne, v kolikor bo še prostora, tudi prošnje, ki dospejo par dni pozneje.

Sprejeti naj se zglase dne 11. julija predpoldne pri upravi zavoda.

Na zborovanju učiteljev kmetijsko-nadaljevalnih šol v Celju dne 26. maja t. l. se je tudi sklenilo, da bodi zadnje dni tega tečaja posebni informacijski tečaj glede organizacije in pouka na kmetijsko-nadaljevalnih šolah v okvirju dosedanjega programa za vse učiteljevo mariborske oblasti, ki se zanima za to. Ta tečaj bo dne 19. avgusta od 9. ure dalje ter se na željo podaljša tudi na 20. avgusta. Prijave za ta informacijski tečaj naj se vpošljejo do 17. avgusta.

Težka železniška nesreča v Osjeku.

Zagrebski vlak, ki je odpeljal v nedeljo zvečer ob pol osmih iz Osjeka v Zagreb, je skočil s tira pri postaji Kravica, pet kilometrov od Osjeka. Prevrnila se je lokomotiva in štiri vozovi. Ugotovili so štiri težko in več lažje ranjenih. Težko ranjena sta kurjač in strojevodja.

Dnevne novice

★ **Katoliška procesija sv. Rešnjega Telesa v Belgradu.** Minulo nedeljo se je vršila v Belgradu veličastna procesija sv. Rešnjega Telesa, katere se je udeležilo nad 4000 oseb. Oltarji so bili postavljeni na voglu Krunske in Resavske ulice, pred Oficirskim domom, na voglu Studeničke in Kralj Milanove ter nad razcepom Studeničke in Krunske ulice. Procesija se je razvila iz cerkve Kristusa Kralja, kjer je bil belgrajski nadškof Ivan Rafael Rodić daroval sv. mašo. Najsvetejše je nosil papežev nuncij Pelegrinetti ob asistenci nadškofa Rodića in tajnika Paccinija! V procesiji je korakala šolska mladina, katoliške organizacije, redovi, duhovščina, zastopniki uradov in ogromno število občinstva. Ministrstvo za vere je zastopal načelnik katoliškega oddelka dr. Mihajlo Lanović z nadzornikom g. Čičićem; dalje sta se udeležila procesije državna svetnika Alaupović in Mazi ter člana Glavne kontrole Sertić in Vodopivec. Igrala je vojaška godba, a častne stotnije so oddajale salve. Ko je minil blagoslov, so ljudje lomili zelene vejice z oltarjev in jih vzeli kot spominke s seboj domov. Vsa procesija se je izvršila v najlepšem redu ter je napravila na belgrajsko občinstvo globok vtis.

★ **Osebnost. Gvardijan ljubljanskega frančiškanskega samostana gosp. P. Angel Mlejnik** je včeraj prejel iz Rima vest, da ga je vrhovno predstojništvo reda izvolilo za generalnega vizitatorja hrvatske frančiškanske provincije sv. Cirila in Metoda. Ze pred leti mu je bila poverjena ista častna služba v isti provinciji. Pred tremi leti je vizitiral obe poljski provinciji, zdaj pa zopet hrvatsko. Prihodnji teden enkrat misli odpotovati. Ker je provincija sv. Cirila in Metoda dokaj večja kot slovenska, se pred drugo polovico septembra ne bo vrnil. Želimo mu srečno pot med brate Hrvate! Naj bi s svojim mirnim in milim značajem bratsko razmerje obeh strinskih provincij še bolj utrdil in se zdrav zopet vrnil med nas!

★ **Nov dokaz »enakopravnosti« koroških Slovencev.** Zadnji koroški »Slovenec« objavlja na uvodnem mestu pismo, ki ga je poslal pliberški župan plakaterju Maderju v Pliberku. Pismo slove v slovenskem prevodu: Pliberk, dne 4. jun. 1927. Plakaterskemu zavodu gospodu Ivanu Maderju v Pliberku. — Nalaga se Vam, da slovenska vabila, nabita na oglasnih deskah na javnih poslopih in prostorih, takoj odstranite. Ravno tako naj se tudi one druge v Pliberku postavljene deske takoj odstranijo. Ako tega naloga ne izvršite, se Vam dovoljenje za postavljanje oglasnih desk na javnih poslopih in prostorih prekliče in se bodo tudi hišni posestniki pozvali, da Vam ne dovolijo nadalje imeti oglasne deske na njihovih hišah. — Mestna občina Pliberk, Koroško. Župan: Dr. Herbst, m. p. — Plakati, ki jim je sam pliberški župan napovedal križarsko vojno, so bili čisto nedolžnega značaja: vabili so na prosvetni dan kmetijskega ljudstva, torej na kulturno prireditev. Kaj pravijo na to pismo avstrijski vladni krogi, ki pred mednarodno javnostjo slovesno izjavljajo, da uživa slovenska manjšina na Koroškem polno enakopravnost?

★ **Občni zbor Slov. krščansko-socijalne zveze na Koroškem.** Pred kratkim se je v

Celovcu vršil občni zbor Slov. kršč. soc. zveze. Gosp. Starec je poročal o socijalnem delu na deželi. Tajniško poročilo je podal predsednik g. Sekol. Zveza je priredila izobraževalni tečaj v St. Ilju, in štiri kmetijske tečaje v Pliberku ter tečaj v Celovcu. Društva so priredila materinski dan. Društva severno od Drave so se začela vzbujati. Zveza šteje 46 društev, od teh jih marljivo deluje nekaj nad 20. Sprejeli so se sklepi za nove prireditve in ustanove; tako se bo skušala v Celovcu ustanoviti centralna knjižnica. Izvoljen je bil stari odbor, ki se je izpolnil z g. Poljancem in gđc. Hartmanovo.

★ **Ali ste se že prijavili na orlovsko prireditev na stadionu dne 3. julija.** Prijave sprejema OP. v Ljubljani, Ljudski dom. Rezervirajte si vstopnice. Hitite s prijaviteli!

★ **Vozne olajšave za turistične vlake.** Iz SPD nam poročajo, da je prometno ministrstvo dovolilo polovično vožnjo na izletniških vlakih ob sobotah in nedeljah. Karta, ki bo kupljena za eno stran vožnje, bo veljala tudi za povratek. Ob sobotah bo polovična vožnja veljala na progah nad 50 km, ob nedeljah pa na progah nad 20 km. Ugodnost bo veljala tudi za dva turistična vlaka iz Zagreba v Slovenijo. Natančnejše določbe bodo objavljene, ko bo izdalo ravnateljstvo tozadevni pravilnik. Ugodnosti bodo najbrže veljale že od 25. t. m. dalje.

★ **Dva jubileja.** G. Janez Kalan, posestnik iz Stražišča pri Kranju praznuje letos 53. letnico kot zvonar župne cerkve Šmartin pri Kranju. Šmarsko zvonjenje je od nekdanj sloveče. Svoječasno je povabila tvrdka Hilzer z Dunaja na razstavo svojih zvonov našega Kalana in tovariše. Radi res umetnega pritrkavanja je že splošno priznanje. Mož je že precej v letih, vendar vrši svojo službo z mladeniško vnemo naprej in pravi, da ne bo jenjal preje, da mu bodo šmarski zvonovi pod drugim vodstvom zapeli slovo. — Drugi jubilej praznuje naš cerkvenik Valentin Ambrož iz Stražišča. 50 let vrši svojo službo in kakor kaže, bo vztrajal še dalje. Ambrož je brat č. g. patra Frančiška Ambroža, varuha svetogorske Matere božje, kjer je padel kot vojna žrtev in je tam tudi pokopan. Družina Ambrož je znana kot verni in splošno priljubljeni. — Obema jubilaroma želimo še mnogo let!

★ **Polovična vožnja za orlovsko prireditev dne 3. julija na Stadionu v Ljubljani bo gotovo dovoljena.** Dobili smo že tozadevna obvestila. Zato naj vsi udeleženci na odhodni postaji puste železniško karto žigosati z mokrim žigom, ko pridejo v Ljubljano, naj karto shranijo, ker velja tudi za nazaj. Na Stadionu pri blagajnah se bodo ves dan izdajale legitimacije, ki veljajo kot potrdilo, da se je dotični res udeležil prireditve. Legitimacije dobe seveda samo telovadci in tisti, ki poprej kupijo vstopnico.

★ **Razpis učnega mesta na drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani z nastopom v šolskem letu 1927-28.** Razpisuje se: učno mesto komercialista (knjigovodstvo, dopisje, kontorna dela, trgovska aritmetika, nauk o trgovini in menicah). V poštevi pridejo v prvi vrsti prosilci s kvalifikacijo za trgovsko akademijo, v drugi vrsti oni, ki imajo kvalifika-

3. julija

največji letošnji orlovski nastop v Sloveniji.

Na Stadionu

skupna sv. maša. Obhod po mestu.

Telovadba Orlov in Orlic.

Po telovadbi veselica.

Pri obhodu, sv. maši, telovadbi in veselici igra vojaška godba.

Polovična vožnja.

cijo za dvorazredne trgovske šole. Prednost imajo pri enaki kvalifikaciji oni, ki dokažejo, da so sposobni za poučevanje italijanske ali francoščine. Prošnje, opremljene po čl. 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih drž. uslužbencih, naj se naslovijo na ministrstvo trgovine in industrije v Belgradu, vložijo pa do dne 10. julija 1927. pri ravnateljstvu drž. dvorazredne trgovske šole v Ljubljani.

★ **Christofor zavod,** edina državno dovoljena zasebna šola za stenografijo in strojepisje v ljubljanski oblasti, vpisuje za prihodnje šolsko leto ves mesec junij in julij vsak dan dopoldne in popoldne na Domobranski cesti 7. Vpisnina 10 Din, šolnina nizka; revni gojenci dobe primeren popust. 4270

★ **Državne podpore za gradbo šolskih poslopij.** Na podlagi sklepa ministrskega sveta z dne 12. maja je odredil finančni minister B. Marković kot zastopnik prosvetnega ministra, da se izdajo sledečim šolskim občinam v ljubljanski in mariborski oblasti podpore za gradbo šolskih poslopij: Radovica (okraj Črnomelj) dobi 10.000 Din, Dvorska vas (Kočevje) 30.000 Din, Guber (Kranj) 30.000 Din, Čatež (Krško) 30.000 Din, Žažar (Ljubljana, okolica) 20.000 Din, Log (Ljublj. ok.) 10.000 Din, Gor. Jezero (Logatec) 20.000 Din, Žiberže (Logatec) 10.000 Din, Javorniški rovt (Radovljica) 20.000 Din, Dolnja vas — Laverca (?) 10.000 Din, Lepa njiva (Gornji grad) 10.000 Din, Gor. Lendava 20.000 Din, Serdica (Mur. Sobota) 20.000 Din, Petice (Šmarje) 20.000 Din, Sv. Urban (Šmarje) 10.000 Din, Svetine (Celje) 10.000 Din, Sv. Kunigunda (Celje) 10.000 Din, Stranice (Konjice) 10.000 Din. — Skupno 300.000 Din.

★ **Potniški promet na progi Ljubljana—Rakek in obratno.** Ker imamo na progi Ljubljana—Rakek in obratno podnevi samo nekaj osebnih vlakov, kateri pa daleko ne ustrezajo željam in potrebam prebivalstva in izletnikov, je Gremij trgovcev za politični okraj Ljubljana-okolica v Ljubljani poslal ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani obširno spomenico radi uvedbe novih osebnih ali vsaj mešanih vlakov na tej progi. Gremij je za to zainteresiral tudi vse druge korporacije. Pričakujemo, da se za uvedbo vsaj mešanih vlakov zavzamejo tudi ob progi se nahajajoča županstva, Slovensko planinsko društvo itd. Kakor smo informirani, bo po možnosti ravnateljstvo naši upravičeni želji ugodilo. — Načelstvo.

★ **Primereno počitniško stanovanje s prehrano** se išče za dva sinova strogo katoliških rodbin iz Hrvatske, gimnazijca 5., ozir. 7. razreda. V poštevi prihajajo gospodje župniki v Sloveniji ali pa v zgledne katoliške rodbine v krajih, kjer bi počitničarja vsak dan mogla prejemati sv. obhajilo. Tozadevne ponudbe z natančnimi pogoji sprejema uprava »Slovenca« pod značko »katoliški dijak«.

★ **Kongres občinskih uradnikov.** V nedeljo se je v Belgradu vršila konferenca zastopnikov Združenja občinskih uradnikov iz cele države. Obširno so obravnavali načrti uredbe o ureditvi položaja občinskih uradnikov. Načrt bodo predložili predsedniku vlade Vukičeviću.

★ **Osem in štirideset porok na en dan.** V nedeljo je Belgrad dosegel rekord v številu porok na en dan. Od zjutraj do opoldne so katoliški, pravoslavni in židovski cerkveni uradi poročili osem in štirideset parov.

★ **Centralni ured za posredovanje rada** privatnim nameščenicima v Zagrebu, Gajeva ulica 32 (dvorišče) je prišel z registracijo vseh sedaj nezaposlenih privatnih nameščenecv, brez ozira na kategorijo in stroko istih, in sicer z razloga, da se jim da možnost, da pridejo čim prej do zaželenega zaposlenja. Mnogokrat se dogaja, da se pri tem uradu iščejo razni nameščenici, pa se radi manjkajoče registracije ne morejo poslati na taka mesta. V interesu vsakega posameznega nezaposlenega nameščenca torej je, da se čimprej radi registracije javi pri navedenem uradu. Istočasno prosimo gg. delodajalce, kakor tudi privatne podjetja, da se v potrebi vsakršne delovne moči obrnejo na nas. — Osrednji urad za posredovanje dela privatnim nameščencem v Zagrebu.

★ **Pri zaprtju,** pehanju, bolečinah v boku, bolečinah ob straneh, pomanjkanju sape, utripanju srca, migreni, šumenju v ušesih, omotici, slabem razpoloženju povzroči naravn Franz-Josef gnetilica izdatno izpraznjenje črev in osvoboditev tesnobnih občutkov. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josef« vodo z izbornim uspehom tudi pri zdravil-

nju trakuje. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ Velika izbira raznega perila, modnih bluz, oblek, nogavic, vezenin, čipk, kravati itd. se kupi po priznani nizkih cenah pri trvdki Ign. Zargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

★ Čudežne zdravilne uspehe dosežete pri revmatizmu, protinu, nevralgijah (ischias), pri živčnih in ženskih boleznih, pri vapnenju žil, motenju (prebave), ostarelosti, kron. kožnih boleznih. Svoje telo okrepčate in pomladate, ako se zdravite v starodavnem, radio emanacijskem termalnem kopališču Toplice pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36 do 38° C. Postaja Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. septembra. Ves modern komfort. Prospekte na zahtevo. Pošta, telefon in telefon.

★ ITO — zobna pasta najboljša.

Naj bo v tovarni ali pisarni, vsakdo lahko Tl danes pokaže, da se pri delu »Clio« limonada, kot okrepčilo najbolj prileže.

Dijaki-naredniki si preskrbe fino izdelane bele uniforme po prav ugodni ceni pri trvdki

DRAGO SCHWAB — Ljubljana.

Tudi gg. oficirje opozarjamo na to dobaviteljico letnih uniform.

Ljubljana

○ Župan Niša v Ljubljani. Predsednik mestne občine v Nišu inž. Radiša Cvetkovič se mudil te dni v Ljubljani. Včeraj dopoldne je obiskal mestnega komisarja dr. Mencingerja. Inž. Cvetkovič se zanima zlasti za stanovanjsko akcijo ljubljanske mestne občine ter za njene komunalne naprave, kakor klavnico, zastavljalnico in druge.

○ Na kuluk vabimo! Precej je še dela na Stadionu, da ga bomo dobro uredili do prireditve dne 3. julija. Zato nujno prosimo naj pride te dni veliko orlovskih delavcev. Bratje iz Ljubljane in okolice, pridite polnoštevilo in pripeljite še druge naše prijatelje s seboj!

○ Občni zbor osrednjega odbora Slovenskega planinskega društva v Ljubljani bo danes zvečer ob osmih v salonu restavracije »Pri Levcu, Gosposvelska cesta. Običajni dnevni red, volitve po starih pravilih, sprejem novih pravil. Slučajnosti. Zunanje člane opozarjamo na polovično vožnjo za člane na glavno skupščino, katero lahko dobijo na podlagi legitimacije za polovično vožnjo.

○ Združenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, priredi za svoje člane strokovno predavanje v sredo, dne 22. junija 1927, ob osmih zvečer v družabnem lokalu na Kongresnem trgu I-2 (poslopje Kazine). Predava univerz. profesor kol. ing. Ciril Znidaršič o načrtih za izrabo vodne sile reke Drave pri Felberjevem otoku pri Mariboru. Članstvo se vabi k polnoštevili udeležbi.

○ Javne produkcije gojencev državnega konservatorija v Ljubljani se vrše v četrtek in petek dne 23. in 24. junija ob osmih zvečer v dvorani Filharmonične družbe. Natančnejši spored javimo jutri.

○ Poštena krščanska žena z nedoraslim nepreskrbljenim sinom, išče službe. Kdor bi hotel zapuščeni usmiljenja vredni in potrebni revi pomoči s poštenim delom, naj prijavi uredništvu našega lista.

○ Še en slučaj kolesarske tatvine. Iz veže neke hiše v Zibertovi ulici je neznan tat ukradel 2000 Din vredno kolo, znamke »Eskaa«. Kolo je last knjigovodje g. Antona Meseca iz Rožne doline.

○ Nezgodna motociklista. V nedeljo ob dveh popoldne se je vršila na gorenjski cesti velika motociklistična dirka iz Gaštea pri Kranju v Medvode, kjer je bil cilj. Med drugimi so morali motociklisti premagati tudi nevaren ovinek na Jepci. Enemu med motociklisti se je na tem ostrem ovinku res ponesrečilo. Kakih 20 minut čez dve je privozil mimo Lupše Fric, ki je na krivulji zletel s kolesa, preko njega pa je padlo še kakih pet drugih motociklistov. Lupše se je težje poškodoval po desnem boku, dočim se ostalim ni pripetilo nič hudega. Lupša je prepeljal rešilni avto takoj v deželno bolnico. Sploh so imeli pri nedeljski dirki organi reševalne postaje mnogo dela. Obvezali so kakih pet lažje ranjenih motociklistov, med temi je bila tudi neka dama.

○ Tragika mladega šiškarja. V soboto popoldne je opazil organ ljubljanske rešilne postaje g. Zdravli v bližini Mestnega doma mladega človeka, ki je nervozno tekal po cesti in napravil velik abnormalen človeka. G. Zdravli je mladeniča ujel in ga odvedel na rešilno postajo. Mladenič je ves čas fantaziral, da je doma zastrupil brata in govoril, da mu je nalil lizola v kavo, sedaj bo zastrupil pa še samega sebe. In res — pri mladeniču so našli veliko steklenico lizola. V mladeniču so spoznali 24 letnega Ivana Bakšiča iz Sp. Šiške. Bakšič se je že dvakrat zastrupil s lizolom, vendar pa so ga obakrat še pravočasno rešili. Ker so se na rešilni postaji prepričali, da je Bakšič umoboljen, so ga prepeljali na opazovalni oddelke deželne bolnice. Seveda so se izkazale tudi vse Bakšičeve navedbe o zastrupitvi brata za neresnične.

○ Vpisovanje v I. razred srednjih šol bo šele 1. septembra; sprejemni izpiti se več ne polagajo.

○ Specijalna trgovina dunajskih bluz, otroških oblek. Kristofič-Bučar, Stari trg.

Maribor

□ Poskus samoumora. V nedeljo je neka ženska našla v Čopovi ulici privatno uradnico K., ki se je zvijala na tleh v krčih. Poklicana je bila rešilna postaja, ki jo je prepeljala v bolnico. Ugotovili so, da se je poskušala zastrupiti.

□ Ljubeznivi starši. Zakonca S. iz Koroškega predmestja sta v začetku preteklega tedna odpotovala v Ljutomer, doma pa sta pustila četvero majhnih otrok, od katerih je najmlajši star komaj nekaj mesecev, najstarejši pa ima okrog devet let. Otroci so bili prepušteni popolnoma sami sebi, nihče se ni brigal in skrbel zanje. Starši so se vrnili šele v soboto, 18. t. m. domov, med tem časom pa je najmlajši otrok radi preslabe prehrane in pomanjkanja umrl. Nečloveške stariše je policija ovadila državnemu pravdnstvu.

□ Nesreče. V soboto se je ponesrečil pri zidanju novih občinskih hiš v Smetanovi ulici zaposleni delavec Jožef Vigoli iz Prekmurja. Padel je z ogrodka ter se težko poškodoval na glavi in zlomil levo nogo. — V nedeljo je bil prepeljan iz Bistrice v bolnico neki Viktor S., katerega so v pretepu z noži jako hudo obdelali. — V ponedeljek zjutraj se je na Glavnem trgu dogodila težka nesreča. Neko nepoznano žensko je povozil mesar P., ker se ni pravočasno izognila. Dobila je zelo resne poškodbe na glavi ter obležala nezavestna. Prepeljali so jo v bolnico.

□ Starešinski klub. Danes, 21. junija, bo imel starešinski klub svoj mesečni sestanek. Ker so na dnevnem redu važnejše stvari, se ga udeležimo polnoštevilo!

□ Akad. kongregacija. V sredo, 22. t. m., se bo vršil običajni kongregacijski sestanek. Udeležijo naj se ga vsi prijavljeni člani!

□ Hitro so dobili plačo. Uradništvo odseka generalne direkcije inozemskega prometa v Mariboru je dobilo plačo junija šele 17. t. m.

□ Preložitve sejma. Ker je v torek, dne 28. junija 1927, Vidov dan državni praznik, bo prihodnji živinski sejm en dan poprej, to je v ponedeljek dne 27. junija 1927.

□ Zrelostni izpiti na drž. ženskem učiteljskem. Pod predsedstvom vseučilišnega profesorja dr. Karla Ozvalda so se vršili na drž. ženskem učiteljskem zrelostni izpiti v dneh od 14. do 18. t. m. K zrelostnim izpitom je bilo pripuščenih vseh 31 gojenk četrtega letnika. Napravile so zrelostni izpit z odliko: Aleksič Filomena, Čonč Franciška, Golobič Marta, Gruden Danica, Jančar Kristina, Kavčič Jadviga, Kovač Franciška, Krašovic Mihaela, Kurbus Milena, Regoršek Avrelja, Nerbek Neža, Zrelim so proglašene: Antonac Ada, Čonč Eleonora, Gorup Marija, Jerše Danica, Kajš Vera, Kinčič Marija, Klun Karolina, Ozvalč Lea, Prelog Cecilija, Puppis Zora, Rajh Tilčka, Rojnik Marija, Roškar Nežica, Urbajs Alojzija, Urbas Antonija, Visenjak Marija, Borko Elvira, Lochert Betina, Monari-Neufeld Silvija. Eni kandidatinji je dovoljen v jesenskem roku ponavljalni izpit.

□ Konec porotnega zasedanja. V soboto, dne 18. t. m., se je končalo poletno porotno zasedanje v Mariboru. Zadnja razprava se je vršila proti 4 tiholapcem, obdolženim umora finančnega stražnika Janko Resnika, katerega so našli dne 8. septembra 1926 mrtvega v Čeršakem gozdu. Razprava, na katero je bilo povabljenih 40 prič, je bila preložena na jesensko zasedanje.

□ Pri mariborski horzi dela dobi delo: 20 hlapcev, 14 viničarjev, 2 majerja, 1 klepar, 2 strojna ključavničarja, 7 mizarjev, 2 čevljarja, 7 tesarjev, 2 zidarja, 1 kočijaž, 1 lesostrugar, 1 slaščičar, 16 rudarjev, 7 vajencev (slikarske, kleparske, mizarске obrti in trgovske stroke); 29 kmečkih dekel, 2 podnatakarici, 1 donašalka vina, 2 gostilničarski kuharici, 1 gospodinja, 18 služkinj, 10 kuharic, 3 sobarice, 2 postrežnici, 2 varuški, 1 vzgojiteljica, 1 majarica, 1 dojilja, 3 tovarniške delavke, 1 šiviljska vajenka.

□ Lesostrugar se išče. Borza dela v Mariboru potrebuje nujno lesostrugarja. Javiti se je takoj.

Celje

SOMISLJENIKOM SLS V CELJU!

Vaš disciplinirani nastop ob priliki zadnjih občinskih volitev je bila le dobro prestana preskušnja za še mnogo važnejši nastop dne 11. septembra t. l. Začnimo s pripravami takoj! Do 30. junija samo še imamo čas, da izreklamiramo iz volivnih imenikov vse one nasprotnike, ki nimajo več volivne pravice, ker so ali umrli ali prišli v konkurz ali bili sodno obsojeni ali pa so se presehili iz Celja kam drugam. Vse take slučaje nemudoma javite podpisnemu tajništvu. Pravtako nam sporočite imena in naslove vseh onih, ki niso vpisani v volivni imenik, pa imajo pravico biti vpisani. Takih smo ob zadnjih občinskih volitvah našli mnogo. Javijo naj se čimprej v tajništvo. — Tajništvo SLS v Celju, Cankarjeva 4.

Trbovlje

★ Načrti za meščansko šolo zavrnjeni. Na večkratno urgenco so se občini načrti za meščansko šolo od gradbenega ravnateljstva vrnili — zavrnjeni. Kakor čujemo, se je pa v soboto odposlala v Ljubljano nasvetovana skica, ki jo skupna komisija, ki se sklicuje v najkrajšem času, potrdi in nato se odpošlje izgotovljeni načrti. Če se še letos ne bo začelo z gradbo šole, je ta v nevarnosti, ker ni prostorov, kjer bi se poučevalo.

★ Nove obrti. G. Miloš Rozin je otvoril delikatesno trgovino v svoji hiši. z. Hibernik pa

Ldravje in srečo
Vam bo dal z dnevnim negovanjem zob

SARGOV

KALODONT

tapetniško obrt v Kukenbergovi hiši na Vodah. G. Rajsterja slaščičarno je pa prevzela trvdka M. Pintar.

★ Likvidacija II. rudarske skupine. Ker rudarsko glavarstvo ne potrdi proračuna likvidacijskega odbora II. rudarske skupine, sklicuje v kratkem načelstvo izredni občni zbor načelnikov, ki bodo z vsemi glasovi zastopali posamezne skupine v Sloveniji, ter se bo na tem občnem zboru predlagalo, da se prekliče sklep o likvidaciji ter še ostane vse pri starem.

★ Shod Bernotovec. V nedeljo popoldne so sklicali Bernotovec svoj shod z namenom, da bi se vse strokovne organizacije združile, seveda pod njihovo firmo. Shod je bil zelo klaverni in se niti ne sme imenovati shod, ker se je govorilo tjavendan. Kolikor navzočih, toliko voditeljev, govornikov in filozofov. Prerekanja in zabavljanja sem in tja ni bilo konca. Po našem mnenju bi morali Bernotovec likvidirati, ker sploh niso resna stranka.

Hrastnik

Nov kino. Veliki župan ljubljanske oblasti je podelil Kat. izobr. društvu kino-koncesijo pod označbo »Kino Union«. Kino predstave bodo v dvorani g. Al. Logerja na Hribu. Kdaj se kino otvori, bomo še poročali.

Vsi pristasi SLS se vabijo na ogled volivnega imenika pri tov. Janku Arnšku.

Škofja Loka

Slavnostna otvoritev okrajne ekspoziture. Otvoritev težko pričakovane izpostave okr. glavarstva se praznovi po sledečem sporedu. 1. julija ob pol devetih zvečer bo veliko zborovanje na glavnem trgu. Govorili bodo gg. župan J. Hafner, obl. poslanec L. Planina in predsednik odseka za pospeševanje sejmov (ta odsek je vodil akcijo za doseg izpostave) Ivan Potočnik (»Mazovec«); godba prostovoljnega gas. društva bo igrala narodne himne, pel bo združen pevski zbor. Nato bakljada z godbo po mestu. 2. julija ob pol devetih dopoldne slovesen sprejem velikega župana, okr. glavarja, vodje izpostave in drugih odličnjakov, otvoritev in mala pogostitev.

Novo meso

Nezgodna. Dne 16. 6. t. l. sta se peljala s kolesi na izlet po državni cesti proti Gorjancem gosp. profesor Janko Krajec in njegova gospa soproga. Med vožnjo pa je gospa Krajčeva po nesreči padla s kolesa ter se na glavi močno poškodovala. Odpeljali so jo v Leonišče v Ljubljano. Poškodba je sicer težje narave, vendar ne smrtno nevarna.

Konj se je splašil. Ko se je peljal dne 18. 6. dopoldne sodavičar gosp. Alojz More proti domu, se mu je na nepojasnen način na glavnem trgu splašil konj, katerega so pa ustavili mestni delavci pred magistratom. G. More je padel z voza, ki se k sreči ni poškodoval, le konj je dobil nekaj poškodb na zadnji desni nogi.

Pasji kontumac. Ker so se pojavili slučajni pasje stekline, je odredilo novomeško okrajno glavarstvo za občine Žužemberk, Zagradec in Ajdovec navadni pasji kontumac, za občino Smihel-Stopiče pa strogi pasji kontumac. Pri strogem pasjem kontumacu morajo biti priklenjeni psi tako zavarovani, da ne morejo priti z nobeno tujo živaljo, najmanj pa s tujim psom, v dotiko. Oni psi pa, ki se vodijo na vrvi, morajo imeti nagobčnike. Pse jemati seboj v gostilne, kavarne in druge javne lokale, je pa sploh prepovedano.

Omejen promet s prašili. Da se omeji širjenje svinjske kuze in rdečice, je novomeško okrajno glavarstvo prepovedalo prodajanje prašičev po prekupeh in njih zastopnikih v celem okraju. Isto tako je prepovedano prodajati prašiče v prodajalnih hlevih. Dovoljeno pa je trgovcem in prekupcem v območju okrajnega glavarstva prašiče kupovati in iz okraja izvažati. Sejmi s prašili se bodo nadzorovali z vso strogostjo. Vsak uvoz prašičev na sejmišče in izvoz iz sejmišča, ki niso pravilno kriti z živinskimi potnimi listi, je strogo prepovedan. Razen tega mora biti pri uvozu na sejmišče na vsakem živinskem potnem listu potr-

jeno zdravstveno stanje živali po živinozdravniku, ki sejm nadzoruje. Ta določila stopijo dne 20. junija t. l. v veljavo. Prizadetim priporočamo, da upoštevajo ta določila, da se izognejo kazni in potom k uradu.

Kočevje

Zidava in poprava hiš. Svojo hišo zunaj mesta proti Dolgi vasi je dokončal penzionist g. France Hudč. Hiša je sicer prtilična s postrešnimi sobami, toda drugače čedna in napravila lep vtis. Sredi mesta na ljubljanski cesti prezidava hišo prokurist g. Josip Ile. Hiša bo enonadstropna s postrešnimi sobami in bo že v začetku drugega leta dokončana. G. Wolf je zunaj prenovil svojo hišo, v kateri se nahaja pisarna nove podružnice Kmetijske družbe.

Sportno življenje. Tudi v Kočevju se je razvilo sportno življenje z velikim razmahom. Svoj klub imajo že dijaki in obrtniki (pomočniki in vajenci), ki pridno tekmujejo med seboj v nedeljskih tekmah. Imeli so že tekme tudi z ljubljanskim dijaškim klubom Disk in s Staročekvami, ki se istotako pridno gibljejo. Sportne prostore imajo pred osnovno šolo in na igrišču dijaškega doma.

Matura na meščanski šoli se je že končala. Izdelale so vse maturantinjé. Po končani maturi so se namenile na skupen izlet na Trsat.

Dekliška meščanska šola v Marijinem domu. Na dekliskih mešč. šoli v Marijinem domu v Kočevju je bil končni izpit ob sklepu šolskega leta pod predsedstvom g. ravnatelja T. Gasparija kot ministrskega odposlanca od 13. do 18. junija. Vse učenke IV. razreda so naredile izpit, deloma s prav dobrim, deloma z dobrim uspehom. Vpisovanje učenk v I. meščanski razred bo v poletnem roku dne 29. in 30. junija. Za sprejem gojenk v zavod, kjer se jim nudi poleg pouka in vzgoje tudi vse oskrba proti zmerai mesečni plači, se vrše prijave tudi tekotno poštinit.

Cerklje ob Krki

Zaključek gospodinjanske tečaja bomo imeli v nedeljo 26. t. m. z razslavo. To je že tretji tečaj pri nas, česar doslej še v nobeni županiji niso imeli. Tudi ta tečaj — kot oba prejšnja — vodi g. Minka Odlasek z gđno Slavko Roglovo. Da se na kmetih v poletnem času, ko je toliko dela, tečaj vzdrži, mora biti res pravo umevanje za stvar.

Prosvetno delo pri nas kolikorotliko tudi uspeva. Skozl 10 dni se je vršil higijski tečaj, ki so ga žene in dekleta redno obiskovale v lepem številu. Zadnjo nedeljo meseca maja je dekliska Marijina družba igrala »Lurško pastirico«; a minulo nedeljo smo imeli priliko videti na odru Krekove: Tri sestre.

Trgovce Knjič bo svojo trgovino oddal g. Bregarju, doslej poslovodji istotam.

Na praznik sv. R. t. je bilo blagoslovljeno novo župno bandero, ki stane 10.000 Din. Poleg župnega patrona sv. Marka sta na banderu sv. brata Ciril in Metod. Za letošnji jubilej prav primereno. — Isti dan je bila blagoslovljena zastava ženske Marijine družbe. Kot botri so nastopili: g. župan Račič z ženo in ga. Fr. Videničeva.

Novo pošto dobi Krška vas, ki je že nad dve leti priključena Brežicam. Otvorjena bo 1. julija.

Dopisi

St. Vid pri Stični. Higijenski zavod v Ljubljani je 11. in 12. t. m. priredil v šentvitskem prosvetnem domu šest stanovskih predavanj o splošnem zdravstvu in o njegovem največjem sovražniku alkoholu. Vsa predavanja, ki so bila temeljita, jasna, pojasnjena z zanimivimi skioptičnimi slikami, je imel znani strokovnjak in večletni idealni buditelj treznostnega gibanja g. Leopold Puhar. Sicer prostorna društvena dvorana je v nedeljo komaj sprejemala vase velike množice mož in fantov, deklet in žena, ki so se po vseh štirih službah božjih udeleževale svojih stanovskih predavanj. Vseh poslušalcev je bilo nad 2000. Led je torej tudi v St. Vidu prebit. V teh dneh je pri nas g. Puhar položil temelj smislu za ljudsko zdravje, splošno treznost in vlijudnost. Zato mu za ves njegov trud izrekamo še enkrat niserčno zahvala!

Berlinski kongres in narodna manjšina v Italiji.

Prve dni tega meseca je bil v Berlinu občni zbor Svetovnega združenja društev za Zvezo narodov, katerega so se udeležili odposlanci iz Belgije, Bolgarije, Združenih držav Amerike, Francije, Avstrije, Argentine, Velike Britanije, Grčije, Ogrske, Italije, Japonske, Letške, Estonske, Litvanije, Palestine, Holandije, Jugoslavije, Poljske, Romunije, Rusije, Švedske, Švice, Češko-Slovaške in Ukrajine. Zveza narodov je odposlala na kongres tri opazovalce.

Na dnevnem redu je bilo veliko perečih sodobnih problemov. Posamezni odbori so razpravljali o mednarodni gospodarski konferenci, o razorožitvi, o šolstvu, o mednarodnem uradu dela, o razmerah na Balkanu, o narodnih manjšinah itd. Razprava o narodnih manjšinah je bila nad vse zanimiva. Odbor za narodne manjšine je razpravljal med drugim o položaju narodnih manjšin v Italiji, nemuslimanskih manjšin v Carigradu, židovske manjšine v Romuniji, verske manjšine Nazarencov v Jugoslaviji, o položaju ukrajinske manjšine na Poljskem in bolgarske manjšine v Romuniji. Debatte so bile včasih silno burne. Ko je n. pr. bolgarski zastopnik dr. Trifonov razdelil med odposlance »rmenio knjigo« o romunskih nasilstvih v Starem selu, kjer je popisano, kako so Romuni rezali trebuhe in vrtali oči bolgarskim kmetom, je prišlo do burnega spopada med Trifonovom in romunskim zastopnikom Pancratijem.

Nič manj ostra ni bila razprava o narodnih manjšinah v Italiji. Prva točka dnevnega reda odbora za narodne manjšine je bila »Položaj nemške manjšine na Južnem Tirolskem«; vprašanje slovanske narodne manjšine v Italiji ni bilo na dnevnem redu, pač pa so izzvali debato tudi o Slovanih v Italiji italijanski odposlanci sami! Lansko leto se je predsednik italijanske zveze minister Gianini upiral, da bi se govorilo o nemški manjšini, češ, da je to skrajno neumestno. Pred par meseci pa so Italijani svoje ugovore prostovoljno umaknili in predlagali sami, naj se vrši razprava v Berlinu. Vendar je značilno, da italijanska vlada ni hotela dati potnega lista tirolskima poslancema dr. Tinzlu in baronu Sternbachu. Pač pa se je udeležil zborovanja poslanec dr. Besednjak. Uradno Italijo so zastopali vseučiliški profesor Gallavresi, profesor Villari in g. Cavallieri.

Položaj Nemcev v južnem Tirolu.

Poročilo o položaju tirolskih Nemcev sta sestavila Angleža gg. Dickinson in Walter Napier, ki sta sama prepotovala Južno Tirolsko, da na licu mesta proučita resnični položaj. V početku ugotavlja poročilo, da Italija ni obvezana po določenih mirovne pogodbe za zaščito manjšin. »Ko so se sestavljale mirovne pogodbe in ko so nekatere države, katerim so pripadli deli avstrijskega cesarstva, sprejele gotove dolžnosti napram narodnim manjšinam, je bila Italija oproščena vsake take obveznosti. Pravicoljubnost in spoštovanje za osebo svobodo, udomačenj v italijanskem ljudstvu, sta opravičevali to izjemo. Razen tega so tudi svečane izjave uradnih zastopnikov Italije potrjevale tedaj vero, da bodo svoboda, običaji in jeziki manjšin res popolnoma zaščiteni. Do leta 1922 je italijanska vlada delala tako politiko, da so manjšine res uživale tiste pravice, ki so jih imele po mirovnih pogodbah manjšine v drugih državah. Saj so v septembru leta 1922. glasovali uradni zastopniki Italije pri Zvezi narodov za znano resolucijo, v kateri se priporoča vsem državam brez izjeme, naj dajo svojim manjšinam vsaj toliko pravičnosti, kolikor je predpisujejo mirovne pogodbe.

Velik prelom italijanske politike se je izvršil šele po 1. 1922. (Fašisti so prišli na vlado oktobra 1922. Prip. ur.) Na podlagi zakonov in odlokov o šolstvu in verouku, o krajevnih imenih itd. dokazuje poročilo, kako se je pričelo pravo preganjanje Nemcev šele v začetku l. 1923.; poročevalca navajata tudi, da so dala šolska oblastva odstraniti iz šolskih sob Hoferjevo sliko.

K sklepu predlagata Angleža, naj se sklene pravočasno z nemško manjšino pаметen sporazum. Obratoma se na zastopnike Italije s toplo prošnjo, naj bi posredovali v tem smislu med manjšinami in rimsko vlado.

Nato se je oglašil k besedi Italijan prof. Villari, ki se je postavil na stališče, da nima nihče po zakonu pravice vtikati se v notranje razmere Italije; po mirovnih pogodbah ni Italija dolžna vpoštovati pravice manjšin. Toda kljub temu hoče italijanska delegacija prav rada razpravljati o položaju nemške manjšine na južnem Tirolskem, in sicer radi tega, ker se ji zdi to politično potrebno in umestno.

Najprej mora ugotoviti da je poročilo Angleža Napiera sestavljeno enostransko, spisano povsem v duhu nemške politike. Nikjer ni opaziti niti besedice o nemških krivicah, niti besede o dobrotah, ki jih je prejelo nemško prebivalstvo od Italije.

Prof. Villari ugotavlja, da je Mussolinijeva vlada ustregla želji, da bi živeli v lastni pokrajini s tem, da je ustvarila samostojno nemško pokrajino z glavnim mestom Bozenom. (Villarija je demontiral nekaj dni poprej Mussolini sam, ko je v parlamentu pred vsem svetom odločno izjavil, »da se motijo oni, ki mislijo, da predstavlja ustanovitev samostojne bozenske pokrajine koncesijo Nemcem, kajti ta pokrajina je bila ustanovljena zato, da se asimilacija pospeši.« Prip. ur.) Nadalje je Italija zamenjala tirolskim Nemcem avstrijske krone po ključu 60 odstot. Italijanska vlada je pustila na Tirolskem nemške duhovnike in tudi nemški viteški red. Italija skrbi za razmah

elektrifikacije in gradi ogromne električne naprave na Tirolskem. Nemcem je to le v korist.

Ob sklepu svojega govora je prof. Villari izjavil: »Tudi mi Italijani želimo mir in smo odločno za sporazum med narodi, toda vsako mednarodno vmešavanje v položaj na južnem Tirolskem odklanjamo. Pustite, da rešimo naše notranje težave sami, ker je to edina prava in poštena pot.«

Odgovor na italijanske trditve.

Anglež Napier je odločno zavrnil trditve prof. Villarija, da je poročilo, ki sta ga sestavila Angleža enostransko. »Prof. Villariju moram odgovoriti,« je nadaljeval g. Napier, »da sem bil sam na licu mesta in prepoštoval v družbi barona Sternbacha južno Tirolsko. Kar sem poročal, sem videl na lastne oči, in svoje trditve sem podprl z uradnimi dokumenti, ki jih ni mogoče utajiti. Gospod Villari pravi, da naša organizacija nima pravice vtikati se v razmere nemške manjšine, jaz pa pravim, da to ne drži, kajti za manjšine smo se mi vedno potegovali, tako n. pr. za Dance na Nemškem in Nemce na Danskem ter dosegli v tem slučaju tudi pameten sporazum. Kar se tiče italijanske politike, je jasno, kakšne cilje zasleduje. Meni ni treba drugega, nego da navedem besede bivšega ministra prosvete senatorja Casati, ki je izjavil brez ovinkov, da je cilj njegove šolske politike poitalijančenje manjšin. Bolj jasno ni mogoče govoriti. Jaz mislim, da je taka politika nemogoča, zakaj nihče ne more spremiti tirolskega kmeta v Italijana. Taka politika povzroča le nezadovoljnost in ustvarja med ljudstvom boljševev. Izrekan nemškemu prebivalstvu južnega Tirolskega simpatije angleškega naroda in upam, da bo svobodoljubno italijansko ljudstvo s svojo slavno preteklostjo priznalo sčasoma tudi nemški manjšini pravice, ki ji gredo.

Resolucija gospe Bakker.

Nato je dobila besedo Holandkinja gospa dr. Bakker van Bosse, ki je razvijala to-le resolucijo:

»Občni zbor poudarja ponovno, da je dolžnost oseb, spadajočih k plemenskim, verskim in jezikovnim manjšinam, sodelovati kot lojalni državljani z državo, kateri pripadajo.

Z druge strani je želeli, da bi se države, ki niso napram Zvezi narodov glede manjšine vezane na nobene postavne dolžnosti, držale kljub temu pri ravnanju s svojimi plemenskimi, verskimi in jezikovnimi manjšinami vsaj tiste pravičnosti in strpnosti, ki jo zahtevajo mirovne pogodbe in trajna praksa sveta Zveze narodov.

Ker olajšuje država, ki se drži tega načela, zelo svojim manjšinam pošteno sodelovanje;

ker je poglobitveni namen vsake zaščite manjšin ta, da se zagotovi osebam, pripadajočim k tem manjšinam, svobodni razvoj njihove kulturne avtonomije;

ker je materinski jezik duša vsakega ljudstva in vsebuje vsaka kulturna avtonomija najmanj svobodni pouk lastnega jezika in

ker je verski pouk brez koristi, ako se ne vrši v jeziku, ki ga otrok razume, ter je treba v tej stvari odstraniti vse politične ozire,

izraža občni zbor željo,

1. da bi pustile države, ki niso vezane na nobene manjšinske pogodbe, svojim manjšinam vsaj polno svobodo, da poučujejo lastne otroke njih materni jezik izven šolskega pouka;

2. da se verski pouk, ki je del šolskega programa, vrši v jeziku, katerega otroci razumejo in

3. da se državne zveze (društva za Zvezo narodov) potrudijo, da se v lastni deželi uresniči gornja načela.

Gospa dr. Bakker van Bosse je nadalje izrazila željo, da bi prihodnjič vsi zastopniki narodnih manjšin dobili potne liste, da morejo prisostvovati razpravam, ki se tičejo življenjske koristi njihovega ljudstva. Stavila je tudi predlog, naj se do prihodnjega zborovanja prouči tudi položaj slovanske manjšine v Italiji, zakaj položaj tega ljudstva je v bistvu enak onemu na južnem Tirolskem.

Opetovani zagovor Italijanov.

Nato se je oglašil k besedi prof. Gallavresi. »Italija je imela v začetku dobro voljo,« je izjavil govornik, »in je sprejela nove državljane z ljubeznijo in pravičnostjo v svojo sredo. Odprla jim je roke in hotela ravnati z njimi kakor z brati. Zakaj se je to po letu 1922. spremenilo? Biti morajo tehtni vzroki, da je Italija začela novo politiko. Povedati vam hočem vzroke. Nemci na južnem Tirolskem so v tem času stalno in trdovratno odbijali sleherno sodelovanje z Italijo ter odgovarjali na našo prijaznost s sovražnostjo. Prezirali so ob vsaki priložnosti, in sicer kar očitno, vse kar je bilo italijanskega: državna oblastva, italijansko kulturo in celo člane kraljevske hiše. Italijane je polagoma minevala potrpežljivost in so se začeli spominjati vsega gorja, ki so ga trpeli v preteklosti od Nemcev. Isti Nemci, ki danes protestirajo proti preganjanju tirolskih Nemcev, so v Avstriji mučili in obožali Italijane. Čim večja je bila sovražnost tirolskih Nemcev, tem večja italijanska reakcija. To je človeško. Nemci naj pripisujejo krivdo za novo italijansko politiko le sebi in nikomur drugemu. Le ako bodo Nemci spremenili svoje ravnanje, pridemo lahko do sporazuma, sicer je vse zastonj. To so stvari, ki jih moramo poravnati med nami in Nemci in resolucija gospe Bakker je s tega stališča škodljiva. Resolucija mora vplivati kakor baklja razdora in vsled tega prosimo predlagateljico, naj jo umakne.

Tudi sloveči učenjak Kerschensteiner za Slovence.

V razpravo je posegel sloviti nemški učenjak pedagog prof. Kerschensteiner, ki je med drugim izjavil:

Vse svoje življenje sem branil in zagovarjal pravice šibkih in za časa Viljema II. sem kot Nemec protestiral proti ponemčevanju Dancev in Poljakov na Pruskem. (Poljaki ploskajo.) Kar se tiče Italijanov, poudarjam, da sem se tudi zanje potegoval, dokler nisem z dovoljenjem ministra otvoril za otroke italijanskih zidarjev na Bavarskem italijansko šolo. Italijanski kralj me je radi tega odlikoval in še danes sem vitez italijanske krone. Priznali mi boste torej, da imam pravico govoriti o manjšinah. To pot se pa ne potegujem za tuje manjšine, ampak za svoje brate in branim pravice lastnega rodu in lastne krvi. Slavni italijanski zgodovinar Villari, katerega vsi spoštujemo in čigar sin zastopa danes v Berlinu italijansko delegacijo, je napisal v svojih spisih stavek, ki se glasi: »Kdor jemlje ljudstvu jezik, mu jemlje življenje.« In profesor Gentile, začetnik nove šolske zakonodaje v Italiji, pravi neke v svojih knjigah, da »se vsa človeška omika razvija le skozi tradicijo, to se pravi samo s pomočjo tega, kar so narodi podedovali od svojih očetov. Prvo, kar je ljudstvo podedovalo od svojih dedov, je jezik in zato je materina govorica temelj, iz katere raste in se razvija vsa človeška izobrazba. Povsem pravilno je zato napisan v neki fašistovski čitanki, ki jo čitajo tudi otroci manjšin, naslednji opomin: »Ljudstvo, ki zgubi lastni jezik, postane strahopetna sodrga, s katero delaš, kar se ti zljubi.«

Dovolite, gospodje, da se držimo tudi mi teh načel in da se ta načela izvršujejo tudi v korist naše manjšine.

Pri vprašanju južnega Tirolskega ne gre za plemensko sovraštvo med Nemci in Italijani. Najboljši dokaz je položaj slovanske manjšine na Primorskem. Po mojem gre tu za nerodno in nepravilno politiko, ki se vodi vobče z narodnimi manjšinami v Italiji. Pooblaščen sem zato, da izjavim k sklepu nastopnje:

Nemško druženje za Zvezo narodov (društva nemške republike, Op. ured.) bi pospravilo s veseljem, ako bi odbor za manjšine proučil tudi položaj Slovanov v Italiji in se tako prepričal, da ne gre v vprašanju južnega Tirolskega le za italijansko-nemško plemensko sovraštvo.

Jugoslovanski delegat.

Jugoslovanski delegat vseučiliški profesor Ibrovac je stavil formalni predlog, »naj komisija za manjšine prouči položaj slovanske manjšine v Italiji in predloži do prihodnjega zborovanja o stvari izčrpno poročilo.«

Svoj predlog je profesor Ibrovac podprl z daljšim govorom o razmerah, v katerih žive Slovenci in Hrvati v Italiji. Za njim se je brž oglašil profesor Gallavresi in odvrnil, da vprašanje slovanske manjšine ni na dnevnem redu. Ne more in ne mara se spuščati v razpravo, ker bi to dovedlo predaleč. Razpravljati bi bilo treba o položaju italijanske manjšine in o žalostnih šolskih razmerah v Dalmaciji. Kar se tiče slovanske manjšine, katere zastopnik poslanec Besednjak sedi poleg njega, poudarja profesor Gallavresi, »da bomo naše razmere sami med seboj uredili. Tako upam in to je v interesu slovanske manjšine same.«

Poslanec Besednjak je prof. Gallavresiju izjavil, da je vedno pripravljen na razgovore in da ga bo veselilo, ako se doseže z italijansko večino sporazum.

Ker je bila nevarnost, da se debata zavleče in je čas razprave došel h koncu, je predsednik manjšinskega odbora gosp. Dickinson predlagal, naj se seja prekine in nadaljuje meseca oktobra v Sofiji na Bolgarskem. Predlog je bil sprejet in tako se je glasovanje o resoluciji profesorja Ibrovca preložilo na oktober. Ravnotako se je preložila razprava o resoluciji Holandkinje dr. Bakkerjeve.

Profesor Gallavresi je izrazil poslancu Besednjaku ob tej priložnosti upanje, da ne bo treba debatirati v oktobru o slovanski manjšini, ker mora priti do tedaj do sporazuma. Poslanec Besednjak mu je ponovil, da je to njegova iskrena in živa želja. Ako mora priti do sporazuma, potem so Gallavresijeve besede umljive, sicer je Gallavresi velik optimist. Popolna kontradikcija med Mussolinijem in Villarijem glede bocenske province nam vsiljuje to domnevo.

Dr. Č.:

Intervju z g. Gajdo.

Praga, 14. junija

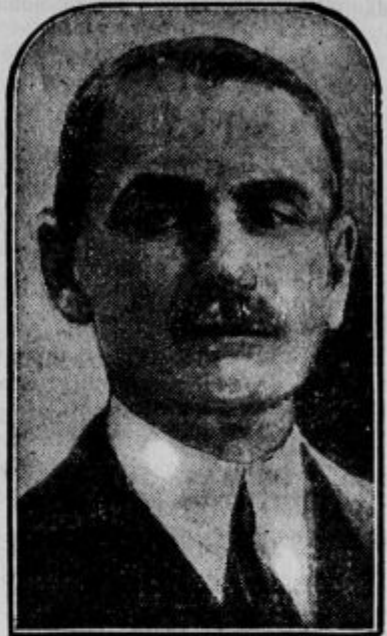
Danes je sprejel vodja češkoslovaških fašistov general Gajda našega dopisnika in mu v daljšem razgovoru objasnil svoje cilje takole:

Ko sem mu kratko očrtal položaj Slovencev in Hrvatov v Italiji, je na vprašanje, (v glavni pisarni visi namreč na steni italijanski plakat: »Sottoscrivete il prestito del Littorio 1926«), kako razmerje vlada med njimi in italijanskimi fašizmi, vsake zveze in simpatije kategorično zanikal.

»Iz imena »češki fašizem« se ne sledi ničesar. Nesrečno ime, ki bo itak v kratkem odpravljeno, se je uporabilo radi tega, ker je značil borbenosti, narodno moč in silo proti mednarodnemu socializmu, korupciji in strankarski razrvanosti. Sicer je pa naša organizacija popolnoma svojevrstna. Mi organiziramo po stanovih, imamo svoj, našemu slovanskemu narodu prikladen program, osnova mu je slovanstvo in domovina. Nasprotno! Mi vidimo v Italiji najnevarnejšega nasprotnika Slovanstva, vidimo pa tudi, da Benešova politika ni slovanska. Naš cilj je na ta ali oni način (Gajda se ni hotel konkretnje o tem izraziti) se dokopati do državne oblasti in moči, nato

Knez Dolgorukov, ki so ga pred kratkim ustrelile sovjetske oblasti.

Prime Styrbej, predsednik nove romunske vlade, ki bo pa očitno moral napraviti v kratkem prostor Bratjanuju.

pa začeti z najradikalnejšo slovansko politiko. Dajte nam na razpolago material o italijanskih nasiljih nad Slovenci in Hrvati in mi ga v celoti uporabimo v našem tisku.«

»In Vaš pozdravni telegram Mussoliniju?«

Gajda je zanikal, da bi kdaj on ali češki fašisti Mussolinija brzojavno ali kako drugače pozdravili.

»Ali nastopite pri prihodnjih volitvah kot samostojna politična stranka?«

Gajda je dvakrat pritrdjevalno prikimal, šef tiska in član vodstva, ki sta razgovoru prisostvovala, pa sta ga popravila, češ, da v tem oziru še ni ničesar sklenjenega.

»Kako je vaše stališče do Češko-Slovaške, tedaj lastne države in do Poljske?«

General Gajda je kratko potrdil, da je Češko-Slovaška nacionalna država enega naroda, katerega veja so tudi Slovaki. Nemce pa, da ne smatrajo za drugo kot za koloniste. Vsako sodelovanje z njimi v vladi je izključeno. »V Poljski vidimo slovansko državo in mi imamo s poljskimi nacionalisti mnogo in dobrih zvez.« — Pa ne samo s poljskimi nacionalnimi krogi; saj vam je znana vloga Poljakov v bivši Avstriji, ga je dopolnil njegov šef tiska.

»Na kaj bi naslanjali v slučaju, da pridete do oblasti, Vašo politiko?«

General Gajda in oba odbornika so v tekmovalnem tonu, brez diplomatičnih fines in zakritosti slikali bodočnost. General Gajda je dal vedeti, da bi se ta politika naslanjala na močno armado in orožje, druga gospoda pa, da imajo pripravljen načrt o reviziji ustave, spremembi parlamenta, reorganizaciji upravnega, gospodarskega življenja.

»Pri vsem tem, gospod general, bi me specijelno zanimalo vaše stališče do društva narodov.«

»To je figura! Tvorba, ki, tudi če bi hotela kaj ukreniti proti gotovi državi, ne bo nikdar imela moči in sredstev na razpolago. Le na sebe nekaj dajte!«

»In do naše države?«

»Beneš hodi na sever, mi bi šli k vam. Saj sem že dejal: radikalno slovanstvo!«

Ko sem mu še omenil, da so politiki, ki pokretu pripisujejo važnost, a drugi, ki se nanj sploh ne ozirajo, se je general Gajda lahko nasmehnil. Drugi pa mi je zatrjeval, da za češkim fašizmom stoji že danes 700.000 članov...

BREZ KONKURENCE

so naši lastni izdelki pomladanskih oblek in površnikov!

Jos. Rojina, Aleksandrova c. 3.

Gospodarsvo

Slovesna otvoritev zagrebske borze.

Zagreb, 19. junija.

Včeraj dopoldne se je izvršila slovesna otvoritev nove palače zagrebske borze.

Že 1. 1907. je društvo »Trg. DOME« zasnovalo sekdlo za promet efektov in blaga; 1. 1919. pa se je začela prava borza, ki se je ta dan preselila iz stare zgradbe v Hatzovi ulici v novo stavbo. Leta 1928. je začela borza z deli na novi stavbi, za katero je napravil načrt sedaj že umrli prof. V. Kovačić in nadaljeval dela prof. Ehrlich. Palača ima štiri nadstropja in je stala 26 milijonov Din, notranja ureditev pa še 3 milijone Din. 10 milijonov Din so posodile borzi pod ugodnimi pogoji velebanke za zgradbo.

Otvoritev sama je bila zelo slovesna. Goste, med njimi zastopnike Nj. Vel. kralja ter ministra trgovine in ind. Spaha je pozdravil predsednik gen. dir. Švrljuga. Govorili so tudi zastopnik kralja gen. Marković, min. trg. in ind. Spaho ter borzni predsednik g. Jelačin, tajnik borze dr. Dobriša, tajnik zbornice dr. Windischer, predsednik Društva bančnih zavodov Tykaš in tajnik tega društva dr. Rant.

Iz poročila uprave zagrebske borze je povzeti, da je znašal promet lani 3.868 milijonov Din napram 4.468 milijonov v letu 1925, ki je izkazovalo rekordne številke. Od celokupnega prometa odpade: na devize 3555 (v l. 1925 4059), na valute 40 (58), na efekte 253 (333) in na blago 19 (18) milijona Din. Promet je torej vsepovsod nazadoval (razen pri blagu), posebno pa pri valutah ter efektih, kjer se je opazilo prenehavanje spekulativne trgovine z državnimi papirji, v prvi vrsti z vojno odškodnino. Obrračunski zavod je imel lani prometa skoro 11 milijard Din napram 3 v letu 1925. Borzno razsodišče je bilo zelo dobro zaposleno in je lani rešilo nad 8000 sporov.

* * *

Gibanje cen, Belgrajski »Privredni pregled« prinaša po daljšem presledku zopet indeks cen. Indeks cen je bil povprečno v letu 1926 1527, v januarju t. l. je znašal 1550 v februarju 1553, v marcu 1548, v aprilu 1558 in v maju 1579. Sicer je indeks precej stabilen, toda vendarle obstaja tendenca dviganja. Razen v marcu so cene skozi vse mesece narasle in narasle od januarja do maja t. l. skoro za 2 odstot. Posamezne skupine so izkazovale sledeče nivoje: poljedelski produkti maj 1798 (april 1710), živina in produkti 1624 (1594), sadje in produkti 1188 (1188), stavbeni material 1910 (1910), kolonijalno blago 1293 (1298), industrijski produkti 1648 (1652).

Novi zlatniki. Te dni je dospela na Sušak nova in zadnja partija zlatnikov, ki jih je naročila Narodna banka v Franciji.

Izvoz tobaka na Poljsko. Na podlagi sklenjene pogodbe Monopolske uprave s Poljsko tobačno režijo bo v juliju t. l. izvožen iz naše države na Poljsko okoli 2 milijona kg tobaka iz l. 1924.

Borzno razsodišče v Ljubljani. Z ozirom na sodne počitnice se v času od 15. julija do 25. avgusta 1927 pri borznem razsodišču ne bodo vršile ustne razprave, pač pa se bodo sprejemale tožbe.

Nov davek za državne dobavitelje. Glavno ravnateljstvo davkov v Belgradu je pred kratkim naredbenim potom odredilo, da mora vsak dobavitelj ali podjetnik, ki opravlja posle za državo ali za samoupravna oblastve prevzela posle v svojo odmero davkov prijaviti onemu davčnemu oblastvu, na čigar področju se posli opravljajo in plačati davek po predpisih dotične pokrajine. O tem smo svojočasno objavili članek S to odredbo so se glede dobav, katere izvršujejo naša podjetja izven Slovenije, izpremenili sedaj veljavni davčni zakoni na način, ki vedoma pomenjuje dvojno obdavčenje podjetij, katere se udeležujejo državnih nabav, tako glede občne pridobitve in dohodnine pri fizičnih osebah, kakor glede posebne pridobitve pri družbah. Zbornica za TOI v Ljubljani je proti tej odredbi ugovarjala, ker vendar ne gre, da bi se veljavni davčni zakoni izpreminjali z naredbo, koja ne vpoštevata v zadostni meri z zakoni

ustvarjenega položaja. Na svojo spomenico je te dni dobila iz jako zanesljivega vira poročilo, da je Glavno ravnateljstvo davkov predmetno odredbo razveljavilo, ker je bila v praksi neizvedljiva. Stanje hmelja v Savinjski dolini. III. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Stanje hmeljskih nasadov ni zadovoljivo. Golding ima sicer 4-6 m dolge pogankje, pa je vsa rastlina vitka in gola, brez zadostnih stranskih pogankov. Navzlic dejstvu, da smo komaj dva meseca pred obiranjem, je opravljena bojazen, da hmeljska rastlina ne bo več mogla zamujeno dohajati. Pozni hmelj se pridno škropi in je njegovo stanje — vkljub peronospori — bujnejše. Zivalski sovražniki se prikazujejo le tu in tam v neznatni množini. — Društveno vodstvo.

Ozimni sadeži v Sloveniji. Po podatkih iz Mariboru so bile glavne kulture v mariborski oblasti v letu 1927. sledeče (v oklepajih podatki za 1926): pšenica 36.986 (36.634) ha, ječmen 8230 (8357) ha, rž 25.251 (25.471) ha, soržica 1492 (1393) ha, pira 274 (347) ha, repica 243 (185) ha, lan 346 (396), grašča 147 (123) in mak 21 (9) ha, skupno je znašala posejana površina z ozimnimi sadeži 83.092 (72.987) ha.

Za celo Slovenijo so podatki sledeči: (v oklepajih podatki za 1926): pšenica 64.083 (63.625) ha, ječmen 16.787 (16.971) ha, rž 22.362 (32.833) ha, soržica 13.759 (13.412) ha, pira 427 (591) ha, repica 266 (185), lan 1172 (1204) ha, grašča 187 (128) ha in mak 21 (9) ha, skupaj 119.108 (119.094) ha.

Izpremembe v trg. registru. Vpis: Silicium, družba z o. z. (za pridobivanje in razpečevanje kremenjakovega peska ter produktov, 40.000 v Ljubljani; izbris (radi končane likvidacije): »Kra«, lesna obrt in trgovina z lesom, družba z o. z. v likvidaciji.

Izpremembe v zadržnem registru. Vpisi: Mekarska zadruga na Dovjem, reg. zadr. z o. z.; Zivinovceva in pašniška zadruga Uršulska planina s sedežem v Kotljah, r. z. z o. z.; I. delavska hranilnica in posojilnica v Mariboru, r. z. z o. z.; Obkorska stavbna in kreditna zadruga javnih nameštencev in upokojecev v Novem mestu, r. z. z o. z.; Hranilnica in posojilnica v Stogovcih, r. z. z o. z.; Produktivna čevljarska zadruga v Zireh, r. z. z o. z.; izbris (radi končane likvidacije): Gospodarska zadruga v Mariboru, r. z. z o. z. v likvid.; Kmetijska zadruga v Račjem, r. z. z o. z.

Solunski sejem. II. mednarodni sejem v Solunu se vrši od 18. septembra do 3. oktobra 1927. Informacije dobijo interesi v pisarni zbornice v Ljubljani med uradnimi urami.

Italijanska zunanja trgovina. V maju t. l. je znašal uvoz v Italijo 1811,5 milijonov lir, izvoz pa 1299,5 milijona lir, tako da je bila italijanska zunanja trgovina v tem mesecu pasivna za 512 milijonov lir napram 1115 milijonov v aprilu in 664 milijonov v marcu t. l. Znižanje pasivnosti je pripisovati v prvi vrsti znižanju uvoza (za ca. 200 milijonov lir).

Borza

Dne 20. junija 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.485—13.515 (13.50), Italija 315.95—317.95 (316), London 276.10—276.90 (276.50), Newyork 56.70—56.90 (56.80), Pariz 232.25 do 224.23 (230.50), Praga 168.20—169 (168.60), Dunaj 7.994—8.024 (8.015), Curih 10.935—10.965 (10.95).

Curih. Belgrad 9.135 (9.135). Pešta 90.60 (90.55), Berlin 123.21 (123.21), Italija 29.07 den. (28.80), London 25.2475 (25.25), Newyork 520 (520), Pariz 20.36 (20.36), Praga 15.40 (15.40), Dunaj 73.15 (73.15), Bukarest 3.10 (3.09), Sofija 3.76 (3.76), Varšava 58.05 (58), Madrid 88.75 (88.75).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.47—51. Kodani 189.60—190.30, London 34.44—54, Milan 39.68—78, Newyork 709.45—711.95 (707.25—711.40), Varšava 79.26—54, — Valute: dolarji 707.75—711.75, dinar 12.44—50, češkoslovaška krona 20.91—21.125.

Praga. Devize: Lira 188.50, Zagreb 50.12, Pariz 131.75, London 163.40, Newyork 33.61

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana, 7 odst. invest. posoj. 84.50 do 85.60, vojna odškodnina 342.50—343.50, zasavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195 do 197, Ljublj. kreditna 150 den., Merkantilna 98 bl., Prašedionna 850 den., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 472 den., Vevče 135 den., Stavbna 55—65, Šešir 104 den.

Zagreb, 7 odst. invest. posoj. 85 bl., agrari 40—50.25, ex coupon, vojna odškodnina 343 do 343.50, junij 343—344, julij 345, Hrv. esk. 96,

Hipobanka 60, Jugobanka 92—93, Prašedionna 850 855, Ljublj. kreditna 150—155, Šešerana 510—520, Slavonija 20, Trbovlje 475, Vevče 140—142.

Dunaj. Don.savska-jadr. 78, Alpine 42.85, Trbovlje 60.10, Hrv. esk. 13.01, Leykam 11.70, Jugobanka 11.50, Mundus 174, Slavonija 4.90.

Blago.

Ljubljana. Tend. za les neizpr. za deželne pridelke čvrsta. Zaklj. les 7 vag.

Sport

NOGOMETNI REZULTATI PRETEKLE NEDELJE.

Državno prvenstvo: Sarajevo: SASK: Ilirija 2 : 1, Zagreb: HASK: Hajduk 0 : 4, Belgrad: BSK: SAND 3 : 1. V prvenstveni tabeli vodi sedaj SASK.

Ljubljana: finale prvenstva II. razreda ljubljanskega okrožja LNP: Slavija: Javornik (Rakek) 6 : 1; prijateljska Ilirija: Celje 6 : 0; Disk (Domžale): Ilirija jun. 3 : 1.

Daljša poročila sledi.

bora v Narodni kavarni. Tajnik. SD Rapid — GAK 2:9, 2:3. V nedeljo so gostovali v Mariboru oldboys GAKja, ki so predvedli jako lepo igro. Domačini, ki imajo same slabe igrance, niso nudili gostom nikakega odpora.

ISSK Maribor comb. — TSK Merkur 3:4. V nedeljo popoldne je igralo kombinirano moštvo Maribora proti prvemu moštvu Merkurja, ki je zasluzeno zmagal. Naraščaj Maribora je podlegel Rapidovinu z 1:0. Rezerva hazene Maribora pa je v krasni igri premagala prvo družino Rapida v razmerju 10:1.

* * *

Lahkoatletski miting v Ptuj. 16. t. m. je priredil Sportni klub Ptuj svoj lahkoatletski miting, katerega so se udeležili člani SK Ilirije iz Ljubljane, SD Rapida iz Maribora, SSK Maribora iz Maribora in končno Sportni klub Ptuj s svojimi atleti. Rezultati so sledeči: Tek na 100 metrov: I. Stepišnik (SK Ilirija) 11.3, II. Režek (Ilirija) 11.5. Na startu 8 atletov. 2 predteka. — Tek na 200 m: I. Habič (Ilirija) 25 sek., II. Pavčič (Ptuj) 25.1. III. Murn (Ptuj) 25.4. — Tek na 400 metrov: I. Habič (Ilirija) 62.2, II. Stix 62.4, III. Junger (Ptuj) 2.11.1, II. Wallner (Ptuj) 2.11.2, III. Hladnik 2.12.2. Gaberšek (Ilirija) kot III. diskvalificiran. — Tek na 3000 m: I. Bernal (Rapid) 10.50.2, II. Hladnik (Ilirija) 11.31.2, III. Uršič (Ptuj) 2 metra za njim. — Skok v daljavo z zaletom: I. Stepišnik (Ilirija) 6.05 m, II. Režek (Ilirija) 5.96, III. Pavčič 5.82, 8 tekmovalcev. — Skok s palico: I. Pavčič (Ptuj) 2.97 m, II. Baumgartner (Rapid) 2.97, III. Murn (Ptuj). — Stafeta 4 krat 100 m: I. moštvo SK Ilirija 48.8 v postavi Režek, Pavčič, Habič, Stepišnik, II. SK Ptuj 49 v postavi Murn, Junger, Gorjup, Pavčič, III. SD Rapid Maribor. — Skok v višino z zaletom: I. Baumgartner (Rapid) 1.50, II. Wallner (Ptuj) 1.45, III. Mere (Rapid). — Met kroglice: I. Balovič (Rapid) 10.38, II. Jurkovič (Ptuj) 10.22, III. Murn (Ptuj) 10.2. — Met diska: 6 tekmovalcev, I. Murn (Ptuj) 31.68, II. Jurkovič (Ptuj) 29.96, III. Balovič (Rapid) 28.18. — Senzacija dneva je bil poraz SK Ilirije od strani Sportnega kluba Ptuj v olimpijski stafeti 800m, 400 m, 200 m, 100 m. I. SK Ptuj, čas 3.49, v postavi Wallner, Stix, Murn, Pavčič, II. SK Ilirija, čas 3.49.6 v postavi Gaberšek, Stepišnik, Pavčič, Režek. — Omeniti moramo, da je Ptuj od začetka do konca v hudih borbi vodil pred SK Ilirijo. Stanje točk: Ptuj 48, Ilirija 47, M. Rapid 26.

FIFA.

Letošnji kongres v Helsinkih je bil prvi, na kojem je dosegel srednjeevropski blok popoln uspeh. To pa zato, ker so bile češkoslovaška, avstrijska, ogrska in italija skupaj s švicjo popolnoma edine. Edina koncesija, ki jo je ta skupina dovoila, je bila izvolitev nemškega kandidata Schriekera za podpredsednika. Na kongresu so se pokazali tudi že obrisi bodočih skupin. Skandinavski skupina je obstojala že doslej. Srednjeevropsko bodo tvorile gori imenovane štiri države, na kongresu v Helsinkih v skupnem boju že strnjene; pridružila se jim bo najbrž Švica. Orientsko skupino pa bodo tvorile Jugoslavija, Rumunija, Bolgarija, Grška in Turčija.

Glavna zasluga avstrijskih zastopnikov na kongresu je bila ta, da so se pristojbine za male države znižale. Niso pa mogli rešiti na kongresu vprašanje nogometne olimpiade in se bo rešilo to kolžljivo vprašanje šele v septembru. Za Holandece je to vse prej kot razveseljivo. Stadion so si zgradili, več milijonov so vtaknili vanj in jih bodo še, pa še danes ne vedo, če se bo nogometna olim-

plada sploh vršila. In vendar je nogomet najvažnejši olimpijski vir dohodkov. Veliko presenečenje je zbudila izjava podpredsednika angleške zveze Pickforda, naj se vrši v svrhu okrepite centralne zveze blagane tekma najboljših angleških enajstoric proti reprezentativnemu moštvu kontinenta. Predlog so z navdušenjem sprejeli; Angleška zveza in Fifa morata sedaj predlog uresničiti. Tekmo bo vprizorila najbrž ali Nemčija ali Francija ali Italija.

SPACEK V KANALU.

»Velika raca plava po Kanalu, to poč ni ameriška, temveč evropska.« je pisal neki list. Ko je prišel Spatek iz Pariza nazaj v Prago, so ga hoteli prav svetčano sprejeti. To bi bila nekakšna veja za sprejem Chamberlaina. Pa ni bilo nič. Češkoslovaško poslanstvo v Parizu je vest o rekordnem plavanju demenciralo. »Spatek je res hotel Kanal preplaviti, pa je bilo slabo vreme in je poskus zasedaj opustil.« Nekdo se norčuje in pravi, da je Spatek morda res Kanal preplaval, a v čolnu. Spatek sam pa vzame stvar zelo resno. Beremo:

Vaclav Spatek, strojnik v tiskarni Melantrich, je prišel nazaj v Prago. Z njim ravnatelj Urbanek od reklamne družbe Slavia. Šla sta v zdravstveno ministrstvo, napravili so zapisnik, in tam je zapisano:

»12. junija 1927 je prišel v ministrstvo V. Spatek s poročilom, da je preplaval Kanal v rekordnem času 10 ur in 45 minut. V decembru 1926 je prišel k njemu gospod, ki se je predstavil kot dr. Riha, tajnik v ministrstvu zdravja. Nagoval je, da mu preplava Kanal; gre za 200.000 čeških kron, razpisanih od zdravstvenega ministrstva in od čslv. sokolske občine. V marcu se je podal dr. Riha s plavcem Dvořeckom v Calais; Spatek je prišel 5. junija za njima, 10. junija je plaval z običajnimi formelnostmi. Plavača je spremljala ladja, koje imena Spatek ne ve, ki ji je pa poveljeval kapitan Dragičević. Po šesturnem plavanju je začel Dvořeček, ki je tudi plaval, krvaveti, in so ga vzeli na ladjo. Spatek je plaval do cilja, do Dovera. Ladja je šla nato nazaj v Calais; z obema plavčema in z dr. Riham. Riha in Dvořeček sta ostala v Parizu, Spatek se je pa peljal v Prago. Vse listine o plavanju čez Kanal ima dr. Riha. Tega pa dobiti ne morejo in Spatek je brez listin; zato zahteva posredovanje zdravstvenega ministrstva, da mu listine preskrbi.«

»Prager Tagblatt« pripominja: »Spatek ima zunanost atleta; napravi vtis dostojnega človeka. Naš sodrudek ga je vprašal, zakaj ni zahteval od dr. Riha legitimacije. Pravi, da mu je Riha že v decembru ponujal 7000 K, za stroške in Spatek je vzel stvar resno. Nadalje je dejal Spatek, če se mu tekom enega tedna dokaz o plavanju čez Kanal ne posreči, da bo še enkrat plaval, in to takoj. Ravnatelj Urbanek je dejal, da bo novi poskus finančiral.

Sedaj ga pa imaš, Spatek.

Slovenci v Italiji

Organizacija istrskega kmeta.

Vse kaže, da poslanec Mrač, pokrajinski tajnik fašistovske stranke za Istro, še ni opustil svoje ideje glede ustanovitve velikega denarnega zavoda, ki bi uničil delovanje vseh manjših, v prvi vrsti pa posojilnic in drugih zadrug. Poslanec Mraču treba priznati, da je vajrajen. Da bi dosegel svoj namen, je napravil že vse mogoče poskuse. Poskus s fašistovskimi komisariji, ki so se postavili nekaterim hrvatskim posojilnicam, se ni obnesel; kmetje so pričeli dvigati denar. Prišel je mig iz Rima, prefekt Cavalieri je dekrete glede komisarijev prekalil. Udarce istrskemu združenstvu s tem še ni bil pa Iran, a preprečilo se je vsaj najhujše. Mrač ni še miroval. Sklepal je celo vrsto sestankov, na katerih so se istrski fašisti in njihovi pristajši po raznih gospodarskih zavodih posvetovali o drugem Mračovem načrtu; šlo je za ustanovitev velikega denarnega zavoda, ki naj bi koncentriral vse kredit v Istri. Kapital naj bi dala znana beneška banka Istituto federale per il risorgimento delle Venezia, radi lepšega naj bi bila med ustanovitelji tudi mestna posojilnica v Pulii. Prišlo je do znamenatega sestanka zastopnikov gospodarskih in bančnih zavodov iz Trsta in Istre na puljski prefekturi, na katerem se je Mračov načrt v principu sprejel; navzoč je bil tudi direktor beneške banke. Medtem je nastal hud odpor v Trstu, ki do danes financira kolikor toliko Istro, in posebno pri istrskih denarnih zavodih v Piranu, Pazinu, Motovunu, Dinjanu, Rovinju in drugod. Vzemirjanje italijanskih združnih krogov v Istri je bilo morda še večje kakor pri Slovanih. Ker bi novi zavod užival nekatere državne prednosti pri nabavi kreditov, je bila javnost splošno prepričana, da bo nova banka v kratkem času zadušila vse združenstvo. Tako bi se na mah uničilo trudopolno delo dolgih let. Vlada pač ni mogla želeli nove

Sven Elvestad:

Mož, ki je oropal mesto.

»Takoj. Potovanje v Oslo se je pričelo prav za prav že takrat, ko je bil gospod d'Albert zaposlen s proučevanjem skrivnostnega ciganskega jezika. Kakor vama je, gospoda, brez dvoma znano, je razširjen ta jezik v različnih odlomkih po vsej Evropi. Govorijo ga nestalni rodovi, ki potujejo sem in tja od skrajnega severa do južne Španije. Je različen pri različnih rodovih, ima pa vendar skupne korene. Ko je bil živel gospod d'Albert med cigani, je opazil, da ima njihov jezik nekaj čudnih besed in besednih podob, katerih izvora in pomena si ni znal razlagati. Sprva vsaj ne. Potem je pa spoznal, da so morali te dodatke zanesti v jezik tekom stoletij rodovi, ki so se bavili z deli, boječimi se svetlobe. Saj se ne da tajiti, da imajo cigani in drugi potujoči rodovi v kazenski zgodovini narodov poseben pomen. V ječah in zaporih in v sožitju z zločinci raznovrstnih narodov so se naučili številnih izrazov in besednih podob, pripadajočih svetu zločincev, in jih prevzeli v svoj jezik. Ti izrodki jezika so vzbudili takoj silno zanimanje pri gospodu d'Albertu. In z vneemo, kakršne je zmožen samo on, je začel proučevati izvor in razvoj jezika zločincev. Saj je naletel nanj povsod, kamor je bil prišel. Na iste besede in besedne podobe. In če je bil izraz različen, je bila vsaj besedna podoba ista. In kakor si more velik jezikoslovec, ki preiskuje davno izumrle in pozabljene jezike, z miselno obnovno teh jezikov ustvariti sliko izumrle zajednice, tako je nastal sedaj pri mojem varovancu držen, toda znanstveno gotovo dobro utemeljen načrt, ustvariti s pomočjo teh raziskovanj veliko delo o mednarodnem jeziku zločincev, z naslovom: Potovanja zločinov.

S tem smo prišli do bistva sedanje na videz tako čudne zadeve. Istočasno, ko se je začel moj varova-

nec tako vneto baviti z proučevanjem jezika zločincev, se je podal tudi sam med zločince. Stvar se je pričela s tem, da so mu dovolili dostop v nekatere francoske čete. Ni se pa zadovoljil s tem, da bi samo hodil od ene do druge, ne, dal se je zapreti, kakor bi bil zločinec. Prisluskoval je različnim znakom, zbiral čudne jezikovne posebnosti. Z detektivom kot vodjo je obiskal vse predele zločinskega Pariza in bil je v vseh zloglasnih beznicah. Toda vse to se mu je zdelo prepovršno in ga ni zadovoljevalo. Hotel je živeti sam življenje zločinca in tako je nekega dne nenadoma izginil. V mrkem, temnem svetu si je hitro pridobil prijateljev, sprva s svojim denarjem, kasneje pa s svojo veliko spojevrstno umnostjo. Gotovo je nekaj blodnega, gojiti znanost na tak način; dopustiti pa ne morem mnenja, da bi ga vodili kak drugi kakor edino le čisti namen. Vzemimo za primer kak navaden vlom. Ugotoviti je hotel pojem vloma v vseh njegovih različnih razvojnih stopenjah, spoznati, do kakšnih jezikovno pomembnih zvez vodi. Pri snovanju načrta se je hotel seznaniti z vsemi tajnostimi besedami, ki si jih prišepetavajo v beznicah zločinci preko mize; pri delu namenj je slišal vse klice, s katerimi so pomagali naznanjali, da grozi nevarnost ali sporočali, da je ni. Da je vse to dosegel, se ni ustrašil niti vloma, in vprizoril ga je, če se mu je zdelo to potrebno. Trko je doživljal jezik zločincev od dežele do dežele. Norost njegovega sistema je bila sčasoma seveda bolj in bolj očitna, toda sam si ni bil niti za trenutek v svesti, da dela nekaj krivega, sramotnega. Slepila ga je njegova znanstvena strast. Vendar bi se pa ne pomišljal položiti roke v ogenj, da je ostal kljub temu počenjanju duševno čist in nedotaknjen.

Način njegovega dela spominja na učenjaka, ki vprizorja svoje poskuse na živih bitjih, katerim daje najhujše bolečine, samo da doseže znanstven uspeh. Poleg tega morata pomisliti, da so ga pravi

zločinci, med katerimi je živel, strahovito zlorabljali. Tako je dospel na svojem čudnem potovanju tudi v Oslo, gospoda, in tu je dosegla njegova norost — če hočeta tako reči — svoj višek. Toda v okolnosti, da me je poklical, vidim dokaz, da je svoja raziskovanja dokončal in da se hoče prikazati spet na svetlo. To, gospoda, je zgodovina d'Albertovega življenja in njegovih zločinov, in obenem dokaz, da more biti človek istočasno učenjak, milijonar — in tat.«

* * *

S tem se konča povest o možu, ki je oropal Oslo. Po mnogih posvetovanjih in pretresih med redarstvom, državnim pravdnistvom, francoskim poslanstvom in norveško vlado je bilo sklenjeno, naj se zadeva ne zasleduje dalje. Omogočil je tak sklep v prvi vrsti učenjak d'Albert sam. Potem ko je bil odvetnik dovršil svojo povest, je odšel Krag po učenjaka. Našel ga je v globokomnem pogovoru z doktorjem Salingom v njegovi hiši v Gledališki ulici. Povedal mu je, za kaj gre in učenjak se je prostovoljno odločil, oditi za eno leto v opazovalnico. Dokazal je dalje, da je odpustil svoje pomagače in jih poslal v Španijo, kjer so se z njegovo pomočjo poprijeli poštetega dela. V inozemstvo sta odšla tudi rdečelasi natakari in Thollon. Končno je bila vsem povrnjena škoda, ki so jo bili utrpeli, in poleg vsega je izplačal d'Albert norveški Narodni banki še vsoto, ki je znašala tretjino njegovega premoženja. Vse to je povzročilo, da so oblasti opustile nadaljnje zasledovanje. V opazovalnici se je bavil gospod d'Albert edino le s svojim znanstvenim delom; po preteku leta je zapustil Norveško, da se ne povrne nikoli več v temni svet zločina.

Polagoma so ginili vsi ti dogodki v pozabljenje. To je vzrok, da je bila zadeva znana iz večine samo onim, ki so bili vanjo zapleteni.

Konec.

=====

LJUTSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 28. zvezek: A. Sheelien, Nočlad: Povest istrskega deklela, 34 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek: A. Marby, Hanka, Ljubljano-Štorka povest, 22 Din, vez. 20 Din. — 23. zvezek: Hagarud, Hiti cesarja Monreana (v tisku). — 26. zvezek: C. Lorenzini, Storka in njegovo burlesko življenje, 14 Din, vez. 22 Din. — 27. zvezek: Pregelj, Otred selca (v tisku).

=====

Najboljše KOLO in šivalni stroj

v materialu in konstrukciji je samo
GRITZNER, ADLER in **PHÖNIX**
Večletna garancija.
Najnižje cene, tudi mesečna odplačila
samo pri

JOSIP PETELINC-U V LJUBLJANI
ob vodi blizu Prešernovega spomenika

gospodarske krize v Istri in je končno odrekla podporo g. Mrachu; njegov načrt je s tem šel menda definitivno po vodi. Mrach ima sedaj drugi načrt. Na Telovo je sklical v Pulo zastopnike vseh istrskih posojilnic in drugih zadrug. Vršilo se je posvetovanje za »pokrajinski zavod, ki bi združil in koordiniral vsa gospodarska izražanja kmečkega razreda«. »Nastopil je dan,« je rekel poslanec Mrach, »ko se morajo vse gospodarske sile v Istri združiti v en sam snop (fašjo) sloge in volje, da se udeležijo zahteve fašistovske stranke v deželi.« Mrach je nadalje poudaril, da se mora Istra gospodarsko osvoboditi od industrijskih mest (Trsta), ki poljedelske Istre ne razumejo. Po poteku sestanka sodeč gre za ustanovitev nekakega propagandnega zavoda, ki naj bi oskrbel za organizacijo vsega kmetijstva; predvsem naj bi skušala organizirati skupno razprodajo kmečkih pridelkov in nabavo kmečkih potrebščin. To naj bi se zgodilo po navodilih, ki jih je dal podminister Acerbo. O kakih banki torej ni več govora.

Hišno preiskavo je izvršila policija na domu dveh slovenskih akademikov iz Trsta, ki sta pravkar absolvirala častniško šolo in čakata na imenovanje.

Smrt duhovnika. V Fojani je bil 15. t. m. pokopan vikar Spitzer Ivan, ki je dva dni poprej izdihnil svojo zlato dušo. Tako so ga nazivali mnogi sobratje radi njegovega milega značaja. Rojen je bil na Koroskem v vasi Damče l. 1869. Stopil je v frančiškanski red in l. 1892. bil posvečen v mašnika. Kot frančiškan je opravljal več let službo župnika pri Sv. Križu na Peravi, pozneje na Višarjih. Kasneje je prišel v goriško škofijo kot svetni duhovnik. Pastiriral je na Pečinah, nato na Ravnicah in nazadnje v Fojani. Naj počiva v miru!

Kolonijalni dan v Trstu. V soboto je bil v Trstu »kolonijalni dan«. V Rossettijevem gledališču je predaval o potrebi italijanske ekspanzije pisatelj in časnikar Enrico Corradini. Za udeležbo sta fašistovski časopisje in fašistovska stranka organizirala močno propagando. V listih si lahko čitali take reklame: Anglija, Holandska, Portugalska, Francija in Belgija posedujejo široke kolonijalne impresije, a pčilo prebivalstvo. Italija ima prebivalstvo, ki vsako leto naraste za 400.000 duš, in neodgovarjajoče ozemlje. Kolonijalna ekspanzija je za Italijo potreba, ki se ne da odlašati.

Proslava zavzeta Krna. Tolminski fašisti so s pomočjo profesorjev na tolminski gimnaziji organizirali patriotično romanje na Krn. V sredo se je vila proti vrhu Krna množica dijakov, profesorjev, učiteljev, milice in alpincev. Na vrhu se je vršilo odkritje spominske plošče majorjev Albarello, ki je zavzel Krn. Slavnostni govor je imel prof. Zorcut.

Fašistovski tajnik na Trnovski planoti. V nedeljo je goriški pokrajinski tajnik fašistovske stranke nadzoroval »fašje« na Trnovem, v Cepovanu in v Grgarju. Na Trnovem ga je sprejela šolska mladina z naučenim prepevanjem »Giovinezze«, tajnik pa je imel nagovor, katerega otroci niso razumeli. Ustavil se je tudi na Lokvah, kjer ga je istotako čakala šolska mladina. V Cepovanu so mu postavili celo dva slavoloka. Tudi s sprejemom v Grgarju je bil tajnik zadovoljen, na kar mu je vsekar častitati. Sprejem so, razume se, organizirali vladni podeščati. Ne gre za inspekcijo organiziranih fašjev, ker takih v teh po jeziku in duhu čisto slovenskih krajih sploh ni, ampak za fašistovsko propagando in otipavanje terena. Tajnika je spremljala pokrajinska delegatinja ženskih fašjev gospa Rina Masig iz Gorice.

Knjige in revije

Maksim Leonidovič Blumenau: Ruska začetnica za Slovence. Knjiga šteje 86 strani besedila in ima za nameček primerjalno tabelo jugoslovanske in ruske abecede s transkripcijo in izgovorjavo. Začetnica je sestavljena po preizkušanih načelih modernega jezikovnega poduka, ima kratko čitanko s srečno izbranimi berili, v tretjem delu pa je sestavljalec podal najnujnejšo slovniško gradivo in omogočil preglednost in priročnost s skrbno sestavljenimi razpredelnicami. Avtor se ozira na staro in na novo rusko transkripcijo. Knjiga bo dobro rabila za poduk ruskega jezika v srednjih šolah in v tečajih za odrasle, pozdravil in s pridom rabil pa jo bo tudi samouk. Izdaja je čedna, v osmerki, na dobrem papirju in z velikimi, jasnimi črkami. Knjiga stane broširana 20 Din.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 20. junija 1927.

Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Baro- meter	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Obla- nost 0-10	Vrsta padavin	Kajali- sta	Kajali- sta
kral	čas					ob opazovanja	v mm do 7h	
Ljubljana (dvorec)	7	762,5	15,4	89	S 8	10	dež	15,8 142
	14	765,9	15,8	77	S 8	10		
	21	768,6	14,2	83	NE 2	3		
Maribor		764,3	14,0	94	NW 2	10	dež	28
Zagreb		764,1	14,0	94	ESE 2	10	dež	20
Belgrad	8	760,8	22,0	73	NE 4	4		33 20
Sarajevo		759,1	24,0	54	W 2	1		33 15
Skopje		760,1	26,0	45	mirno	0		33 18
Dubrovnik		759,7	24,0	56	mirno	0	dež	29 16
Split		759,1	24,0	74	SE 2	2		30 21
Praga	7	760,4	14,0	—	W 4	0		23 11

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 765 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 765 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za 21. junija: izboljšanje vremena.

Ljubljansko gledališče

OPERA.

Začetek ob 20 zvečer.

Torek, 21. junija: FIDELIO. Red C.
Sreda, 22. junija: MADAME BUTTERFLY. Gostovanje g. Jelačina. Red E.
Četrtek, 23. junija: Zaprt.
Petek, 24. junija: TAJDA. Red A.
Sobota, 25. junija: POLJSKA KRI. opereta. Izven.
Nedelja, 26. junija: SEVILJSKI BRIVEC. Gostovanje v Celju. Izven.
Ponedeljek, 27. junija: Zaprt.

Prva repriza Beethovne opere »Fidelio« v ljubljanski operi. Danes v torek dne 21. t. m. ob 20 zvečer se ponovi prvičkrat v naši operi Beethovno delo »Fidelio«, ki je doseglo pri premijeri meseca maja tako nenavaden uspeh. Posamezne vloge so sledeče zasedene: Leonora poje g. Zalu-dova, Marcelino, hčerko ječarja g. Ribičeva, Vlogo ječarja Roca poje g. Betetto, Don Pizarra g. Holodkov, Florestana g. Knittl, vratarja Jaquina g. Kovač in Don Fernando g. Mitrovič. Oba letnika pojeta gg. Janko in Mohorič, častnika pa g. Šubelj. Prijatelje klasične simfonije glasbe opozarjamo še prav posebno na to, da se izvaja med 3. in 4. sliko Beethovnova ouvertura Leonora op. 72. Mirnim srcem lahko trdimo, da tekom zadnjih dveh sezon ni imelo na našem odru še nobeno delo tako velikega uspeha kakor ravno Fidelio in zato opozarjamo občinstvo na to predstavo, saj je to zadnja vzporeditev te opere v tekoči sezoni. Predstava se vrši za red C.

Mariborsko gledališče

Torek, 21. junija ob 20: SCAMPOLO. Abonma B in C. Kuponi. Znižane cene. Zadnjikrat.
Sreda, 22. junija: Zaprt.
Četrtek, 23. junija ob 20: PRI BELEM KONJČKU. Abonma C. Kuponi. Zadnjikrat.

Sprememba mariborskega repertoarja. Radi nenadne obolevosti ge. Bukšekove se vzprijori v torek 21. t. m. »Scampolo« za abonma B in C) ob znižanih cenah, v četrtek, 23. t. m. pa »Pri belem konjčku« za abonma C. — Za zaključek sezone se pripravlja v režiji g. prof. Šesta Shakespearjeva klasična komedija »Kar hočete«, koje premijera bo že koncem tega tedna, tako da se letos sezona zaključuje prej kot druga leta.

Orel

Pri prostih vajah na Stadionu nastopimo v čepicah. Zato naj si vsi oni telovadci, ki nimajo krojev, oskrbijo čepice.

Naznanila

Slovensko lovsko društvo opozarja svoje člane in prijatelje strelskega sporta, da se vrši letošnje tekmovalno streljanje v nedeljo dne 3. julija. Za trening je na razpolago vojaško strelišče vsak torek in petek od 17. do 19. ure. Prvo streljanje se vrši v torek dne 21. Strelci na dan!

Ponočna kukavica.

Neki meščan se je precej zakasnil. Družba v gostilni je bila nad vse prijetna, vino izvrstno. Kdo bi v takem slučaju mislil na dom! Bilo je torej pozno, oziroma zgodaj. Ko se je primajal do doma ter stopil v vežo, že ga je žena vprašala, koliko je ura in vesel, da res ni vedela, koliko je, je zaklical po stopnicah gori, da je dvanajst. Toda v tem trenutku se ura s kukavico, ki je visela v veži, sproži ter zakuka, toda samo trikrat. Možu ni preostajalo drugega kot da je nastavljal roki na usta ter devetkrat zakukal, kolikor se je v njegovem položaju pač dalo. Nato je legel k počitku ter v trdni veri, da žena v resnici misli, da je ura šele polnoči, trdno zaspal. Ko je odhajal zjutraj na delo, je žena zaklicala za njim: »Tom, pa nikar ne pozabi iz lekarne prnesti praške seboz.« »Čemu pa ti bodo,« je čemerno vprašal Tom. »Za kukavico bodo. Nocoj sem namreč opazila, da se ji je kolcalo. ko je polnoči kukala.«

PREGLED VREMENA PRETEKLEGA TEDNA.

Sekundarna depresija, ki nam je v nedeljo in ponedeljek 12. in 13. junija povzročila manjše nevihte z grmenjem, se je umaknila prodiranju anticiklona z Grönlandije. Barometer se je pri nas dvignil na 765 mm in se držal tako do petka. Ves ta čas smo imeli izredno lepo vreme, jasno nebo, zmerno zapadne vetrove in visoko temperaturo. V petek je bilo zabeleženo 83,5° C. Med tem časom stvorila se je nad Atlantikom zapadno od Britanije globoka depresija 785 mm, ki je polagoma napredovala proti Evropi severno od naših krajev in potiskala anticiklon proti iztoku. Pri nas je barometer padel in dosegel svoj minimum v nedeljo 756 mm. Posledica tega je bila oblačna sobota, v nedeljo pa že dež, ki ga je padlo do ponedeljka zjutraj 10 mm. Tedaj je bila zabeležena tudi najnižja temperatura 15° C.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znanke! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

PRODAJALKA
pridna in poštena, želi premeniti mesto. — Cenj. dopise upravi »Slovenca« pod: Mešana stroka 4754.

Odvet. koncipient

s 5 letno prakso, več slovenščine, nemščine in italijanščine, primoran vsled političnih razmer zapustiti Primorsko, želi vstopiti v odvetniško pisarno ali k večji tvrdki kot pravni konsulent. Reference na zahtevo. — Cenj. ponudbe pod: »Odvetniška oraksa št. 40« upravi »Slovenca«.

UČENEC

brivskega obrta išče prostora in potrebuje tudi celo skrbno. Naslov pove uprava lista pod št. 4809.

Majer, oženjen, vaje pošten, z dobr. spričevali, išče službo. Nastopi takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Majer« 4864.

Trgov. nastavljenec

23 let, dobro izvežban, v mešanih stroki in manu-fakturi, zmogel sloven., srbskega in nemškega jezika, uslužben kot prva moč v večji trgovini, želi primerno službo, event. prevzame manjšo trgovino na prometn. kraju. Cenj. ponudbe pod šifro: »Pošten 4857« na upravo.

Proste službe

Učenka se išče

za mešano trgovino iz boljše hiše, pridna in poštena, s potrebno šolsko nabrazbo, pri tvrdki A. VERBIČ, Sevnica. Prednost ima hčerka železničarja. 4729

PRODAJALKA

starejša moč, v trgovini z mešanim blagom popolnoma zmožna, se sprejme za takoj. — HINKO HUMER, Sv. Križ p. Lit.

Čevljarskega vajenca išče m. — Ivan Ovsenek, čevljar, mojster, Zvirče, p. Križe, Gorenjsko.

Varuhinja

za 2 otroka, zanesljiva in temu opravilu že vajena, se sprejme. Krekov trg št. 10, II. nadst.

IŠČE SE MLEKAR

ali učenec, ki ima veselje do mlekarstva. Prednost imajo tisti, ki so že nekoliko vajeni. Ponudbe na upravo lista pod: »Mlekar« št. 4853.

Stanovanja

Dve sobi

s poseb. vhodom od stopnišča, prazni ali opremljeni, event. sobo in kabinet, se išče v neposredni bližini glavne pošte. — Ponudbe na Dr. DRAGAŠA, Lipičeva ul. št. 2, Ljubljana. 4814

Stanovanje

1 odn. 2 sob s kuhinjo in pritliklinami dobi s 1. novembrom pod zelo ugod. pogoji, kdor posodi na popoln. varno mesto Din 25-40.000. Ponudbe na upravo pod: Varno 4862.

Najboljša reklama so oglasi v „Slovenca“!

Kdo proda?

Vsakovrstno **zlato kupuje** po najvišjih cenah črne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Kupim 2 voza

za težo okoli 2500 kg. Ponudbe je nasloviti na: Jože Oražem ml., opekarna, Srednje Gameljne

Vnajem

Odda se TRGOVINA z vino- in žganjetom, v industr. kraju Gorenjske, za več let v najem. Letni promet D 1.200.000. Potreben kapital 100.000 Din za prevzem zaloge. Ponudbe pod »Zlata jama« št. 4774 na upravo.

Posestva

UGODNA PRILIKA! Proda se v prometnem mestu nova, enonadstrop. HIŠA s 3 stanovanji, veliko delavnico, primerno za vsak obrat, z dvema izlozobama. — Cenjene ponudbe na upravo lista pod: »450.000« št. 4764.

Hiša na promet. kraju. pripr. za kolarstvo in mizarstvo — se proda. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4863.

Kdo kupi?

Avtobus

znamke Turino - Fiat, 15-sedežen s 35 KS strojem, komplet, porablen za takojšnji obrat, vseskozi v najboljšem stanju, se zaradi opustitve vožnje proda. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4762.

Sadjevec

razpošilja A Oset, »Štarska klet«, MARIBOR.

Prodaj: velik železnični brez cevi za peko, solnčno plaho, barvasto, z borduro 8x3½ m, železne zavite stopnice, visoke 4 m, vodno pumpo, mešeno, z 2 štebali in bakrenimi cevmi in lesenimi poljske postelje z gurtami. F. Cvek, Kamnik.

Radi pomanjkanja prostora je naprodaj **POHIŠTVO** (postelje, omare, garniture, mize itd.). Naslov v upravi lista pod: 4790.

SIR emendolski in trapiš, samo polnomastni, domači izdelek — išče odjemalcev. Ponudbe na upravo pod: 4784.

Nasla obrt

Krojači in šivilje kroje (šnite) po najnovejši modi, poljubne, izdeluje in razpošilja KNAFELJ ALOJZIJ, učitelj krojaštva, Križevniška ulica 2.

Oves in koruzo

kupite najceneje pri tvrdki **A. VOLK, LJUBLJANA** Resljeva cesta 24 Veletrgovina z žitom

Vsi na Šmarjetno gorol 23. t. m. ob 20 se zažge

največji kres

v Jugoslaviji. Ne zamudite in pridite, da se razveselite. — Se priporoča Vodstvo.

Letovišče

na morju: Stanovanje 2 sobi in kuhinja s 5 posteljami. N. FRANOLIC, KRK. 4832

Izjava. Podpisani izjavlja, da je bil solar Alojzij Krač, nepoštenosti napram Kmt. zadrugi, zmotno osumljen. Radovljica, 17. 6. 1927. Ludvik Resman, zdž. uslž.

nositi
Palma
znači
nikdar iskrivljene
pete imeti.

Podjetnika - akordanta

za izdelavo 1½ milijonov komadov ZIDNE OPEKE, žgane v poljski peči, IŠČEM ZA TAKOJ. — Ponudbe na A. KAJFEŽ — KOČEVJE. 4845

Dve do tri izvežbane natakariče

za veliko delikatesno trgovino v Belgradu takoj sprejememo. — Pismene prijave z navedbo pogojev in s sliko naj se pošljejo na naslov: B. BOŽIČ, Čika Ljubina 11. 4847

Klobuke, slamnike

in razno modno blago nudi najceneje
Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.
Radi prezidave izredno nizke cene.

Mlekarna

SE ODDA V NAJEM, popolnoma opremljena, blizu postaje, dnevno 1000 litrov mleka. — Ponudbe je poslati na upravo lista »Slovenec« pod »Mlekarna« št. 4806.

VENECIN

izredno zdravilna voda proti
reumatizmu in išlasu.
želodčnim in črevesnim boleznim ter za nego ran
dobiva se zopet v vsaki lekarni.
Skladišče za grosiste: Isis d. d. Ljubljana.

B DAME IN GOSPODJE
VOGAL
GAJEVA ULICA — DUNAJSKA CESTA

Vinska klet

SE ODDA V NAJEM na prometnem kraju, moderno urejena, z vsem inventarjem. Dober uspeh z jamčen. Samo resni reflektanti, ki imajo osebno točilno pravico in kavcije zmožni, naj pošljejo ponudbe na Poštni predal št. 163 — Ljubljana.

Globoko potrti naznanjamo tužnim srcem bridko vest, da je naš predragi oče, stari oče in ljubljani soprog
Rozman Franc
zasebnik na Senožetih 35, p. Javornik
v nedeljo dne 19. junija ob 12. uri po dolgi in mučni bolezni izdihnil svojo blago dušo.
Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v torek ob petih popoldne iz Senožet na pokopališče na Koroski Beli.
Na Senožetih, 19. junija 1927.
Rozman Franciška, soproga. — Malka, Angela, Minka, Jože in Franc, hčere in sinovi. — Martin Bručan, Jože Janša, zeta. — Ivanka Rozman, sinaha — ter ostali vnuki, vnukinje in sorodniki.